

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Sina Akyol

Belki Çiçek Dağına

1980-1999

TOPLU ŞİİRLER

SİNA AKYOL • BELKİ ÇİÇEK DAĞINA 1980-1999



BELKİ ÇİÇEK DAĞINA

Toplu Şiirler

1980 - 1999

Sina Akyol 1950'de Ankara'da doğdu. Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nu 1971'de bitirdi. Ankara'da, TRT Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda program yapımcısı; İstanbul ve İzmir'de, çeşitli reklam şirketlerinde yazar olarak çalıştı. Şu sıralarda TRT İzmir Radyosu'nda prodüktör olarak görev yapmakta. İlk şiiri 1967 yılında *Çağrı* dergisinde, ilk ürünleri ise 1971-73 yılları arasında *Güney*, *Dost*, *Yansıma* dergilerinde yayımlandı. 73-79 arasında şiir yazmadı. Sina Akyol'un *Toplu Şiirler*'i bugüne dek yayımladığı yedi şiir kitabından oluşuyor: *Su Tadında* (1980), *Lokman'la Geçen Şen Günlerim* (1982), *Haytalarla Hatmiler* (1990), *Ayda Tümör İzleri* (1994, Halil Kocagöz 1995 Şiir Ödülü), *Avluda* (1996, Altın Portakal 1997 Şiir Ödülü: İkincilik), *Meğer Söz Gümüş* (1996, Yunus Nadi 1996 Şiir Ödülü*, Cemal Süreya 1997 Şiir Ödülü**), *Altın Portakal 1997 Şiir Ödülü: İkincilik, İkinci Kitabı* (1999).

* Aydın Afacan ile paylaştı.

** Mehmet Mümmet Ersoy ile paylaştı.

SİNA AKYOL

BELKİ ÇİÇEK DAĞINA

TOPLU ŞİİRLER

1980 - 1999



İSTANBUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

**Yapı Kredi Yayınları
Şiir - 119**

Belki Çiçek Dağına / Toplu Şiirler - 1980-1999 / Sina Akyol

**Kitap Editörü: Pelin Özer Savlı
Düzeltili: Alev Özgüner - S. A.**

**Genel Tasarım: Faruk Ulay
Kapak Tasarımı: Nahide Dikel
Baskı: Altan Matbaacılık Ltd. Şti.**

**1. baskı: İstanbul, Eylül 1999
ISBN 975-08-0015-X**

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 1999

**Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Plaza E Blok Manolya Sokak 1. Levent 80620 İstanbul
Telefon: (0 212) 280 65 55 (pbx) Faks: (0 212) 279 59 64
<http://www.ykykultur.com.tr>
<http://www.shop.superonline.com/yky>
Ücretsiz posta: yky@ykykultur.com.tr <https://rentey.org>**

İçindekiler

İKİNDİ KİTABI (1999)

İkinci Kapısı

19 • Lirikler

İkinci Odası

25 • Saklı

26 • Zeytin

27 • Çalıştım

28 • Bin Testi

29 • Tutuşur Tenim

30 • Mutfaktasın, Terlisin.

31 • İçeri

32 • Beni Bir Gün

33 • İri!.. Zengin!.. Şaheser!

34 • Ben Bana Üryan

35 • Sarmal

36 • Hallerimi Yaz

37 • İçim Zor

38 • Göğsüm Bana

39 • Ben Göğsümün

Kurduna

41 • Ölü Yıkayıcısı İçin Şiir

42 • Toprağı Dinlemesem...

43 • Zerre

44 • Tozduman

45 • Hiç

46 • Eve Neler Götürdüm

48 • Çuvaldız

51 • Alnımın Terini

52 • Onlar Kadir

53 • Kimesneye

54 • Yorgun Geldim

55 • Simurg

56 • Mektup

57 • Yok Sözüm!

58 • Kırk Katır Dokuz Satır

59 • Şafak Şiiri

60 • Bak Zarif

İkinci Uykusu

63 • Beyler Bıçaklar

64 • İki Uzun Bir Kısa

65 • Sakladık, Gizledik,
Sırladık Sizi

66 • Metin Olmayan Şiir

67 • Metin'le Yarenlik

Yastığım Yorganım

71 • Köz Düşer.

73 • Notlar

MEĞER SÖZ GÜMÜŞ (1996)*Hırkam Bilir*

- 81 • Hırkam Korur
- 82 • Hacı Leylek
- 83 • Hırkam Yok
- 84 • Uzak

*Bilmem Küllerimi**N'aparım*

- 87 • Menzil Uzar
- 90 • Barış Sözleri
- 92 • Parça
- 93 • Eskiler Satarım
- 95 • Şiirin Resmi
- 96 • Saçlarını Taramak
- 98 • Sevgi Şiiri
- 99 • Ateşi Harlatınak
- 101 • Güle Güle
- 103 • Dalın, Urganın, Bıçağın Aşkına!
- 104 • Konservatuvar
Öğrencisi İçin Ağıt
- 105 • Hiç Öldüm Öldürdüm
- 106 • Ustama
- 107 • Fişekler Hazır
- 108 • Buluşmak
- 109 • Yankı
- 110 • Nakış
- 111 • "Aşk!.. Yeniden!"
- 113 • Meydan!.. Yeniden!
- 114 • Hücum!.. Yeniden!
- 116 • Hüzün!.. Yeniden!
- 117 • Ölüm!.. Yeniden!

AVLUDA (1996)*Yetinmek Sevindirir*

- 125 • Ey Anlam
- 126 • Uzakta, Kan Rengi
Belki Yettim Yetmedim
Anlayıp Onarmaya
- 133 • Dokunmak İnceliktir
- 134 • Bir Şiir İçin Hazırlıklar
- 136 • Sancı
- 137 • Sözler
- 138 • Sabah Şiirleri
- 139 • "Eskiden Terzi"
- 140 • Eli Protez
- 143 • Gün Boyu
- 144 • Balkon Şiirleri
- 146 • Park İzlenimleri
- 147 • Çeyrek
- 148 • Haiku Hayranlıkları
Cehennemin
Dudakları'ndan
- 151 • Kendime Ebola
- 151 • Tayın
- 152 • Saldırı
- 153 • Bir... İki... Üç...
Daha Fazla Hüzün
- 156 • "Erken Ölmek"
- 158 • Hüseyin ve Deniz ve
Yusuf Fazladan
Neler Dediler?
- 159 • ..Daha Fazla Hüzün
- 160 • Özlüyorum Sizi
- 161 • Babam İçin..
- 162 • Yüzün Diyordum
- 164 • Pioneerli Minibüs

AYDA TÜMÖR İZLERİ (1994)

Lirikler

- 169 • Lirikler
- Ayda Tümör İzleri*
- 173 • Bakmak
- 174 • Labirent
- Peşisıra*
- 177 • Kıyılarda
- 178 • Tortular
- 179 • Etamin
- 180 • Yol Şiirleri
- 182 • Metin Altıok İçin
- 183 • obangnlğ
- 184 • Parçalar
- 185 • İlhan Berk
- 186 • Görünüm
- 187 • Kuşanmak
- 188 • Sevinmek
- 189 • vgler
- 190 • Saten
- 191 • Aşk Şiiri
- 192 • Şafakla
- 193 • Koku
- 194 • Mesel
- 195 • dir

HAYTALARLA HATMİLER (1990)

Halkın Hoş Kitâbı

- 205 • "Halkın Hoş Kitâbı"nın
Dört Sayfalık zeti
- 208 • "Halkın Hoş Kitâbı İçin
On  Sayfalık Giriş
- 217 • Kitâbın Sonu
- Halbuki Bu Kitâbın*
- Öbür Diyecekleri*
- 221 • Plajda Cızz

- 222 • retici Konuşmalara
Açık Söyleşi
- 223 • Bir Bıçak ki: Sarı Saplı
Arabesk
- 224 • Dilduyum
- 225 • Santimantal
- ağırışimler
- 226 • Günlerin Getirdiğ
- 232 • Şirin ekirge
- 235 • Yerli Rönesans
- Bu Kitâbın Eklentisi*
- 241 • Uzun Yürüyüş
- Şahsın Pastoral*
- Kitabından On Dört*
- Kadar Sayfa*
- 249 • Nisan
- 250 • Gzelduvar
- Günlüğü'nden
- 251 • Kimi Değşik Konular
- 252 • "Rüzgârın Zararları"
- 253 • Park Şakaları
- 254 • Şarkı
- 255 • Kumpanyanın
- Primadonnasını: Onun
- Gençlik Kaprislerini
- Kurmacayla Anlatır:
- Berdevam*
- 261 • Halim Şefik Gzelson
- 263 • Cemal Süreya:
- Kuyunun stndeki
- Yıldız
- 264 • Cemal Süreya
- (Smblseber)
- 265 • Cemal Süreya'yla Ayaz
- ve Hayat Pahalılığ
- stne

LOKMAN'LA GEÇEN ŞEN GÜNLERİM (1982)

1. Börtü Böcek

- 273 • Lokman'la Geçen Şen
Günlerim
- 275 • Felsefi ve Abuzer
- 276 • Gönlü Üzgün Bir Keşiş
- 278 • Duvar Halısı İçin
Nesnel Türkü
- 279 • Kuşçu Kızın Çörekleri
- 280 • Şiircik-Şiir
- 281 • Ağaç Budayıcılarına ve
Yaslı Gönlüme Dair
Keder Yüklü Şiir
- 282 • Mayıs Ayı Notları -1-
- 283 • Mayıs Ayı Notları -2-
- 284 • Mayıs Ayı Notları -3-
- 285 • Kötü Yokuşa Sövgü
- 286 • Mavi Üstüne Kısa Bir
Konuşma
- 287 • Lokman'la Geçen Şen
Günlerimi
Unutamıyorum

2. Hezarfen

- Çocuklarla Başbaşa
- 291 • 1. Kış mı Demiştik,
Vazgeçelim
- 292 • 2. Bir Duyarlama
- 293 • 3. Berberi Aramak
Rüzgârlı Şiirler'den
- 294 • (Dinginleşen Şiir)
- 295 • (Üzgün Şiir)
- 296 • (Kekre)
- 297 • (Notlar)
- 298 • Güne Değen Şiirler
- 299 • Parkta Yazmak

Leylaklı Şiirler'den

- 300 • (Nesnel Gözlemci ile
İlkyaz Özlemcisinin
Konuşmalarından
Alıntılar)
- 300 • İlkyaz Üstüne Bilmece,
Kuşlar Üstüne Sormaca,
Yanılma-Yanılmaca
- 301 • İlkyaz Özlemcisi Öc
Ahyor
- 302 • (Şenlik Dolu Şiirler)
- 303 • (Üç Şiir)
- 304 • Bahçelerde Söyleşi
- 305 • Belki Bir Şiirin Doğuşu
İçin Notlar
- 306 • Ben, Yasemin, Nergis ve
Gül Dalı
- 309 • Bir İşve Hali
- 310 • Bizim Evin Güzelleri
- 314 • Selvi Boylum Al
Yazmalım
- 316 • Eskil Kente Girerken
- 317 • Yeşil Bahçe Üstüne
Yanılsamalar
- 318 • Güze Doğru Sevgi
Sözleri
- 319 • Çarşı

SU TADINDA (1980)

–Seçmeler–

Su Şiirleri

- 327 • 1. Suyun Söylediği
- 327 • 2. Dereydi Giden
- 328 • 3. Irmak Ananın
Söylediği
- 328 • 4. Bu da Deniz Ananın
Söylediğidir

- 329 • 5. Bu da Okyanusun...
 329 • 6. Gün de Söyler
 Türküsünü
 329 • 7. Ben de Söylerim
 330 • 8. Bir Güzellemidir
 Söylediğim
 Acıyla Dünyaya
 333 • Çok Sevgili Bir Ses İçin
 Türkü
 İçten Bir Sevginin
 339 • 1. Bir Resmin Ucundan
 341 • 2. Artık Mağaram Yok
 Benim
 344 • 3. Aman Çocuklar
 Basacak Yüzümüzü
 350 • 4. Düşsel Bir
 Zamanlama ve Becerikli
 Bir Son

Bir Park Gezintisi Üstüne
Bazı İzlenimler

- 357 • 1. Parka Doğru
 358 • 2. Orda
 359 • 3. Parkta Aykırılık
 359 • 4. Geçerken
 Düşündüklerim
 360 • 5. Oğlum ve İstekleri
 360 • 6. Karımı da
 Düşündüm
 361 • 7. Başka Neler
 Düşündüm
 362 • 8. Parkta Gerçekleşen
 Şiir
 363 • 9. Ataol'un Şiiri ve
 İsmet ve Zekâi
 366 • 10. Karıma Dedim ki
 367 • *Notlar*

İKİNDİ KİTABI

(1995–96)

İlk basım: 1999, No 27 Yayınları

Nezih Arran'a, Sabahattin Çetin'e, Kemal Turan'a

***Beni kapkara-
anlayan okur***

***hırkamı giyer
beyaz üşür.***

İKİNDİ KAPISI

*P*ıt

diyen sesi
dutun.

*H*ava ağır ve sıcaktı, gecenin sesi
tenimdeydi, kıyıda tumba
çalıyordum, kimbilir kiminle.
seviştim ah, belki lotüs
çiçeğiyle, belki onun
taçyapraklarıyla.
konuştum
uzun.

*S*oyarken seni,
zamanlar öncesiydi
ve yoktu
incir yaprağın.

*T*elaşla baktım.
Yüzünü ezberime aldım.
Sesin dedim, sesime
dokunsun.

*P*armak
izlerimi
silerek
okşuyordum
boynunu.

Efendim, onu!
İncelikli
boynunu.

*İ*ndim koyaklarından
karnına geldim.

Eşkîya sekişimle:

Gümüş ovan! Kasımpatın!

Yoldum yoruldum
cennetinde ilk defa.

*M*um ışığında gidip geldi gövden
ve ay doğduğunda–
yoktun! Olsun, biraz da
yoksulluktur sevişmek.

*A*rındıkça çoğalır
diye insan, öptüm,
bilmem ki yalnızca
seni mi?
Hatta belki
kendimi
bile
öptüm.

*D*erin duydum, rüzgârın
ıslığı yoktu! Çünkü saydım,
kumun tanesi az'dı! Anladım,
demenin ürkütücülüğünü düşün,
-imkânsızdır anlamak.

*E*mdim bitirdim.
Sütüm, dedim.
Helal şiir.

İKİNDİ ODASI

SAKLI

**Biz hep güzel odalarda soyunduk.
Bizden dışarı çıkmak yasak.**

ZEYTİN*–Haydar Ergüden’e–*

Cancağ’zım, otursaydık
kavun lezzetiyle!

Söz ki derindeydi,
eridi, hamur oldu;
işte onun lezzetiyle!

Epey sustum; sesimin
yorgun lezzetiyle!

(...)

Zeytin mi dedim?.. Dilim
siyaha çalar. Yeşilken
ağuydu söz. Onu çizdim,
hünerimle işledim.

(...)

Ben şimdi ağzıma
öp desem,
elim sevinir.

ÇALIŞTIM

Öğlen
kendine terlerken,
duvar sakindi
böcek telaşlı.

Anladım; mana-
sına çalıştım.

Yordum beni,
ter bıraktım.
Ben sonra sırtım-
la üşüdüm.

Pek üşüdüm; ayaz-
lara çalıştım.

Ağudur diye!
Şurûba siner.

Dil ki şurûbun
katresini zehreder:

Hay baldıran! Bal-
bahsine çalıştım.

BİN TESTİ

Dostum, mercimek-
çorbamızı söyledik,
beklerken bizi.

* * *

Dostum, ağzının-
kıyısında düşündüm,
konuşkan beni.

Dostum, avcunun-
içiydi; ten sıcaksa,
üşümek ayıp!

Dostum, göğsünü-
ben alsam; göğsüm
epeydir kayıp!

Dostum, hayli eski-
zamanda, edepli bir-
kuş'tu öpüşmek.

* * *

Dostum, yoldayım,
susadım, bari ağzın!..

Şükür, bin testi!

TUTUŞUR TENİM

Tiril gömleğim
tertemiz, beyaz.

Yakası yeşil
sabun görmüş.

İpliği sakın
suda yıkanmış.

Yaz akşamında
nilüfer.

Yaz akşamında
atlı karınca.

– Ay da çıkınca,
yıldız yükselince,

bana gömleğim
dar gelir.

Tutuşur tenim.

MUTFAKTASIN, TERLİSİN.

En güzel resimleri çiz
fırına sürdüğün tepsiye.

Soğan kok,
beni öp.

İÇERİ

–Ruhi Su'ya, Mehmet Abi'ye–

Günde on çeşit giyer.

Beni giyer, beni soyar.

A benim leylim!
Meraklım!..

İçi yeşil–
türkü söyler.

Sesi billur
gibi iner
döşüme.

A benim döşüm!
Urbamın gizlisi!
Hem de müşkül yanım!..

Olmuşum,
soyunmuşum,
edebimden içeri.

BENİ BİR GÜN

Sol memene
elim değer;

elimde
elma kokusu!

Sağ memende
ağzım var;

ağzımda
süt kokusu!

Ben senin
evlâdınım;

beni bazen
hırpala!

Ama beni
esirge;

kasığında
cömert yatır!

Beni bir gün
tertemiz giydir
gezmeye götür.

İRİ!.. ZENGİN!.. ŞAHESER!

Aman, dedim.
Memen, dedim.
Memen bana
yadigâr.

Ağzım iri.
Ağzım bilgin.
Ağzım ince.
Bahtiyar.

Ağzım, dedim.
Demedim.

Ben annemden beri
annemi emmedim.

Bana göğsünü ger;
beni koru, beni büyüt,
beni bir gün ergen kıl.

İri, zengin, şaheser
bir yatak ser, orda bırak.

BEN BANA ÜRYAN

Hangi tanemi
bin bir tane giyinsem,
ben bana üryan!

Sana soyundum.
Senin gülden memene
fakir yetiştim.

Nasip dedim, çok-
memen!.. (Yedi uyurla
uykular uyur.)

Gezdim rüyanı!
Keskin gözüm arpacı-
kumrusuydu of!

Derûnundayım.
Saklındaki eşkıya-
yatağındayım.

Bana kurşun mu,
bana yoksa nazar mı
incecik değer?

SARMAL

Bana mut ver, beni
benden al, aşikâr
karnmda büyüt.

(...)

Karnın!.. Ahbabım!..
İmkânsız çocuğum!

(...)

Sanrıydı; kısmet günü-
dü... biz, bize doğduk!

(...)

Hem büyüdük,
hem seviştik.

HALLERİMİ YAZ

Bizi ılık ondurur.
Bizi ılık ondurur.

(...)

Arınsam,
sakin eylesem.

(...)

Eyledim,
eşyanın halleridir.

(...)

Belki başka bir
ömür düşünsem.

(...)

Ruhum, *hallerimi*
böyle yaz.

İÇİM ZOR

Güzelce sütüyle annemin
erdim eriştim.

Koştum, çayırın diri
kalbine yettim.

Orda vuruldum.

Göğsüm. Yaram. Hazine.
Çılgılığım da kayıp. İçim zor.

GÖĞSÜM BANA

–Mehmet Taner’e–

(1)

Yılan gerdim sesime.

Madem ki ağzım
dudağımdı,

çırılçıplak
dişlerimdi,

beni çabuk
ısırdım.

(2)

Öldüm, kendime değdim,
gülümsedim.

(3)

Helâk oldum, bunu yazdım;
göğsüm bana: şevkle, terle,
hünerle batır; söyledim:
söylemek soyunmaktır;
hırkam bilir, hırkam kendi
kendine işür; giyinsem,
öküz terler.

(4)

“Bir öküz gibi gamlı” yım.

BEN GÖĞSÜMÜN KURDUNA

(1)

Sana gayret–
dedim, sözüm!..

İnce sıyrıl
ilmiğinden!

Göğsünün
kemiğinden
kurtul!

Efendini
kör
kurşunla vur!

Manayı
bana yükle!

Bana ille
manayı!..

./..

(2)

Ben bana, bin-
tane göğü, bin-
tane söyledim.

Onca sözüm
kaç vakitte
oldurur?

Batan güneş
yıldızını
oldurur.

(3)

Zengin göğü söyledim;
bin tane uçan kuşa.

Elbet sözüm yoksuldu;
üç düğmesi eksiktir.

(...)

İlikledim kavuştum;
ben göğsümün kurduna.

ÖLÜ YIKAYICISI İÇİN ŞİİR

‘Bunun yüreği yok!’
dedi–
ölü yıkayan.

‘Kazıyıp aldım
ruhundaki isyanı!’

‘Huzurun atlas
yorganıyla yatsın!’

‘Bana düşen
evimin yolu.’

(...)

Dilindeki eda
akşamın dar
vaktiyle yürüdü.

TOPRAĞI DİNLEMESEM...

.. Sevinirdim
kâsedeki çorba için.

ZERRE

(1)

Kuma yazdım,
kalıcı kuma.

(Rüzgârın
götürdüğü
zerreye.)

(2)

Toz mu inerdi
tozun üstüne?

(Belki eksik
belki fazla,

bildim
zerreyi.)

(3)

Bilmek,
diyordum.

(Eğridir,
büğrüdür.)

TOZDUMAN

Zaman!.. Ejderha kumu!
Eser vakti, yok sözün!

– Biz söyledik, savrulduk;
yolu böyle anladık!

Ah anlamak!.. Susardık;
hangi mana?.. hangi söz?..

Daha zaman.
Daha kum.

Hiç

Nerde çoğaldım,
nerde eksildim?

Fazlaydım, arındım–
kendime döndüm.

Nehirlerin akışında!

(Nerden gelip
nereye giden
nehirlerin
akışında.)

Bildiğim şeyler
de var: Kendim!
Ve kendim!

Hiçlik, diyordum.
Hiçlik–
kadar zengin
ve zerreyim.

EVE NELER GÖTÜRDÜM?

(1)

Güle söyledim,
budayınca:

Azgın sözler!
Azgın sözler!

Gül kendini korudu.

Solucanını sevdi.

Açtı,
ölümüne.

(2)

Eve dönsem! Evin makul
gölgesine!

Madem gölge
mahrem kılar;
şunca şeyi
baktım, gördüm, ille aldım:

Çarşıdan: Mavi leğen.
Çarşıdan: Çocuk resmi.
Çarşıdan: Siklamen.

(3)

Yeter desem!

Mendilimi yıkasam – çocuk
gözyaşını silse – çiçeğin
huyuna gitsem – eh
böyle yapsam.

(SUNU)

Saptım kendime!

Hayırlar, nakışlar,
kusurlar işledim.

ÇUVALDIZ

(1)

Tütsü yak, bana–
buhur değsin!

Buhur: Devenin–
erkeęi!..Tuhaf söz!

(Unut gitsin, anlam
yüklü kalsın.)

Sarışın çocuk
esmer çocuęu
öpünce gülsün.

Annesi elime
zenci doğsun.

Dedem,

şşırsın.

(2)

Benim dedem
bana zengin,

zengin dedem
bana korkut,

Korkut Dedem
beni avut,

beni şahın–
tahtına oturt,

yedi simurg–
tüyü gönder,

(...)

yoksa yoruldun–
mu, yoksul dedem?

./..

(3)

Lacivert gökte
kadim yıldız!

Sen bana
çuvaldız.

Beni bana–
iyi batır.

Hatta bana
derin söyle.

Belki derin
masaldayız.

ALNIMIN TERİNİ

Ben, huzur ustan!
Sana değmeyeli kaç-
kötü gün geçti?

(...)

Ben, hüznün ustan!
İçlenmek bahsindeyim
kalın kitabın.

(...)

Ben, ömür ustan!
Ömrü derin zamana
derkenar olsam.

(...)

Ben, kalm ustan!
İnce sevsem alnını
üç narin bulsam.

(...)

Üç narin fidan!
Yorulmuşum, alnumm
terini siler.

(...)

Terim gül koksun!
Gül kokmazsa terimi
silmesin
üç narin fidan.

ONLAR KADİR

–Bulut’a, Budak’a, Meriçboyu’na–

Hangi Leyla
gök bulutta?

İki Abdul!
İki Kadir!

Bir de hırkam.
–Kıymet bilir–

Gel zamanda.
Git zamanda.

KİMESNEYE

–Orhan Alkaya'ya–

Suyu yazdım! – Gencidim.
Akadursun, inceldim.

Hangi çeşmeden
hangi testiye
doldum döküldüm.

Ağacın zengin
yaşına erdim,
kocadım... derin
anlamak buysa!

Gömleğimin
söküğünü diktim.
İpliğim elbet
kendi etime!

Fazlasını söyledim
dikiş tutmaz etime!

Hırkam dedim giyindim.
Meğer nice soyundum.

Cümle kuşu, baykuşu
yabandaki yemişi
soyunduğum yokuşu
üzgün gördüm, üzüldüm.

Kimesneye anlattım.

YORGUN GELDİM

Ben seninle
uykular, uykular,
uykular uyudum.

Sana erken sabahta
taze değdim.

Meğerki göğsüne
göğsümle değdim.

Ettim şikâyet.

SİMURG

İnce sordum,
kalın anladım.

Simurg, dedim.
Güzel yalan!

Yazdım:

Otuzkuşu.
Hiç kuşu.

MEKTUP

–Tuğrul Tanyol’a, Haydar Ergülen’e–

Ben âleme
yaban baktım.

Ben âlemi
sevmedim.

Âlem bilir,
kötü söyledim.

Sevaptır diye,
kapkara.

*Arkadaşım İbrahim Çavuş,
sözüm sana emanet.*

YOK SÖZÜM!

Yol dahi bitti. Menzilim yok.
Torbamın
düğümü
çözük.

KIRK KATIR
DOKUZ SATIR

Biz kime yandık?
Kimlerin mi nârına
gönül indirdik?

Gönül ki merhem-
idi, ateşbaz idi,
hangi yareye?

Onmaz yareye
tane tane anlatır
sedefli satır.

ŞAFAK ŞİİRİ

Kargaları ürküten ezan sesi
sabaha değiyor.

Sabah bana değiyor.

İçim acıyor.

BAK ZARİF

Kızgın yanında
kızgın yanında
azap sözleri!

Olgun yanında
soğan
sarmısak.

(Oturun boğa, hey
oturan boğa!

Sakin çayırdan
sakin otur.

Kuyruğunu
kendine vur.

Bak zarif.)

İKİNDİ UYKUSU

“ ‘Bey’ler gidiyor. Makasçılar yolları açtı.”

BEYLER BIÇAKLAR

Edip Bey!.. Turgut Bey!..
Otursaydınız, birkaç satır daha!..

Mutfakta telaşla–
gümüş bıçaklar ovuyorduk.

Buyurun diyecektik,
artık kime saptırsanız...

(Erken davranmanın inceliği:
Kendinize saptırdınız.)

İKİ UZUN BİR KISA

Kan kırmızı soruyu
Gyom Tell'e sormalı!

(...)

Evlât ki büyürken
kurşuna değse...

teni soğur mu?

(...)

Ey bıçaklar!.. diyordu,
ey kâğıttan gümüşler!

(...)

–Arada söyledi– Kim?

(...)

İki uzun bir kısa
elmalar soyuyordu
ejderli çakısıyla
Eloğlu'na, Behçet Bey.

SAKLADIK, GİZLEDİK, SIRLADIK SİZİ

–*Mehmet H. Doğan'a, Süreyya Berfe'ye, Melih Ergen'e*–

Öküz altında buzağı vardı;
bahaneyle, Cemal Bey;
samanlığa sakladık,
sakladık sizi.

(...)

Rifat Bey, ne kadar zariftiniz!
Elmanın kabuğu kadar.
Kafesler, alçak sedirler
kadar zariftiniz.

(İdillerin yurduna,
çobanların sesine
gizledik sizi.)

(...)

Sabahattin Bey, denize bakmanın
rengi maviydi; sakindi
mavi kaya... Sözün kıvamında,
mayalanmış ekşiye, Kaf
Dağının ardına; Zamana
sırladık sizi.

Zaman zengin.

METİN OLMAYAN ŞİİR

(1)

Katil miyim maktûl mü, belli değil!
Kendime batmış bıçak gibiyim.

Bursa'dan Sivas'a gider gibiyim.
Sivas müşkül, diyor Metin –yazmıştı:

*"Hey ahbap; niye düştün yollara,
kaçılacak yer yok ki!"*

Peki! Ben de bari
kendime kaçayım.

(2)

Metin ki kâkülünü
alnından çekmişti;
hançeriyle sıyrıp
gökyüzüne yazmıştı:

*"Hey ahbap; bu acı var ya,
kuş olsan kaçırmaz seni."*

Peki! Ben de bari
buralarda kalayım.

METİN'LE YARENLİK

Biz niçin fazlayken
bunca eksigiz?
Ve sağıalmak niçin
bunca zor, Metin?

Sorsan bir yol Behçet'e;
hangi ilaç merhemdir
hangi ilaç onarır?

YASTIĞIM YORGANIM

KÖZ DÜŞER.

Epey uzak yıldızda
epey uzak yıldızda

ben sapsarı uyudum.

* * *

Kim değer bana? Kim-
sevinç olur?.. Kendi-
yastığım!..

Ürkütür.

* * *

Ey benim, benden-
derin toprağım!
Ört beni, kurdumla-
böceğim üşür.

* * *

*Ben ölürken, ey hırkam!
Avluya köz düşer.
Göğsüm kadar söz düşer.
Gümüüş olur.*

NOTLAR

1

(Giriş, s.15)

Beni kapkara-
anlayan okur

hırkamı giyer
beyaz *üşür*.

Bkz. Sina Akyol, *Meğer Söz Gümüş*.
(Kitabın "Hırkam Bilir" bölümünde yer alan
"Hırkam Korur", "Hacı Leylek", "Hırkam Yok"
ve "Uzak" adlı şiirler.)
Ayrıca, tematik benzerlikler için de bkz. aynı kitap,
aynı bölüm, aynı şiirler.

2

("Göğsüm Bana", s. 38)

"Helâk oldum, bunu yazdım;
göğsüm bana: şevkle, terle,
hünerle batar; söyledim:
söylemek soyunmaktır;
hırkam bilir, hırkam kendi
kendine üşür; giyinsem,
öküz terler."

Bkz. Sina Akyol, *Meğer Söz Gümüş*.
(Kitabın "Hırkam Bilir" bölümünde yer alan
"Hırkam Korur", "Hacı Leylek", "Hırkam Yok" ve
"Uzak" adlı şiirler.)
Ayrıca, tematik benzerlikler için de bkz. aynı kitap,
aynı bölüm, aynı şiirler.

3

("Göğsüm Bana", s. 38)

"Bir öküz gibi gamlı" yım.

Bkz. Mehmet Taner, "Dip"

4

("Kimesneye", s. 53)

"Hırkam dedim giyindim.

Meğer nice soyundum."

Bkz. Sina Akyol, *Meğer Söz Gümüş*.

(Kitabın "Hırkam Bilir" bölümünde yer alan

"Hırkam Korur", "Hacı Leylek", "Hırkam Yok" ve

"Uzak" adlı şiirler.)

Ayrıca, tematik benzerlikler için de bkz. aynı kitap, aynı bölüm, aynı şiirler.

5

("Bey'ler gidiyor. Makasçılar yolları açtı.", s. 61)

Bkz. Haydar Ergülen, "Ali Dükkânı".

Hürriyet Gösteri / Cemal Süreya eki, Şubat 1990, 111. sayı.

6

("Sakladık, Gizledik, Sırladık Sizi", s. 65)

"Rifat Bey, ne kadar zarifsiniz!

Elmanın kabuğu kadar.

Kafesler, alçak sedirler

kadar zarifsiniz."

Bkz. Oktay Rifat, "Koku" adlı şiir, "Koca Bir Yaz".

7

("Sakladık, Gizledik, Sırladık Sizi", s. 65)

"Sabahattin Bey, denize bakmanın
rengi maviydi, sakindi
mavi kaya; sözün kıvamında,
mayalanmış ekşiye, Kaf
Dağının ardına, Zamana
sırladık sizi."

Bkz. Sabahattin Kudret Aksal,
"Gezi" ve "Kuşlar" adlı şiirler, "Batık Kent".

8

("Metin Olmayan Şiir", s. 66)

*"Hey ahbap; niye düştün yollara,
kaçılacak yer yok ki!"*

(...)

*"Hey ahbap; bu acı var ya,
kuş olsan kaçırma z seni."*

Bkz. Metin Altıok, "Küçük Tragedyalar".

9

("Köz Düşer", s. 71)

*"Ben ölürken ey hırkam!
Avluya köz düşer.
Göğsüm kadar söz düşer.
Gümüş olur."*

Bkz. tematik benzerlikler için, Sina Akyol,
Avluda, Meğer Söz Gümüş.

MEĞER SÖZ GÜMÜŞ

İlk basım: 1996, Varlık Yayınları

Yunus Nadi 1996 Şiir Ödülü

Cemal Süreya 1997 Şiir Ödülü

Antalya Altın Portakal 1997 Şiir İkincilik Ödülü

HIRKAM BİLİR

HIRKAM KORUR

Söyledim.
Çok anlattım.
Yeter mi bilmem.

Kimseye anlattım.
Sustum.

Sözümle kilitli
sözüm.

Fazladan,
dinledim beni.

İlikledim
göğsümü
göğsüme
ilikledim.

Beni bana
karşı koru

hırkamın
düğmesi

HACI LEYLEK

"Dünya dediğin
gök, deniz, kara.
Çölü unutma, ey
yorgun kanadım!

... Bari oturayım!"

*Hacı leylek
ince tüner.*

"Ben göçerken
dört bucakta
şarıl şarıl
kan akardı.

... Sebep sorayım!"

*Hacı leylek
kalın sorar.*

* * *

"Madem hırka
sahibinin,
bana güney
yolu gerek!

... Revan olayım!"

*Hacı leylek
iri uçar.*

HIRKAM YOK

(1)

Hırkam elverir
göğsümü ısıtmaya–
ben tenimleyim.

Ayaz dedim, boran gelir.
Haydi hırkam, beni giyin!

(2)

Ben hep kendimleyim.
Örtünmeyip üşüsem
zonklar mı göğsüm?

Ben hırkama sarıldım.
Öyle uyudum, üzgün.

(3)

Ey tenim, meğer
sana değmeyen nefes
sımsıcak somun!

Meğerki değdi; cemredir.
Haydi hırkam, beni soyun!

(4)

Zaten,
ben de kendim
gibi ölürüm.
– Yok hırkam!

UZAK

(1)

İlkyaz rüzgârı:
İçimin gölgesinde
ceviz ağacı.

Uykum bana çok yakın,
bana benden iğreti.

(2)

Boşlukta mıyım,
derinde böceğimle
miyim... nerdeyim?

Kemirdiği yerdeyim
ben kendimin, kendimi.

(3)

Hemen mi ölsem?
Ardıç dalına sorsam,
çaput bağladım.

Benim niyetim benden
ötesidir ötesi.

BİLMEM KÜLLERİMİ N'APARIM

MENZİL UZAR

(1)

Yağmur dinince
yedi kırsığa bindim,
ovaya sürdüm.

Eğlenmedim, yol aldım.
Yolum dağlardan geçer.

(2)

Sesim kendime!
Hüner buysa, konuştum.
Meğer, söz gümüş!

Haçerim de kendime!
Sükût! Yaramdaki tuz.

(3)

Tütün mü bassam?
Ben bana mı yaslanıp
ırmağı geçsem?

Ben beni düze atsam.
Ölüm gibi uyusam.

(4)

Rüzgârı duydum!
Esip tozan rüzgârın
ışığı derin...

Uykulu sedirimde
merakile dinlerdim.

(5)

Ama yoldayım.
Yabandayım, yüklüyüm,
gayret kırsığım!

Umduğun arpa olsun
acısuğu geçince.

(6)

Menzil mi uzar?
Ünlesem, sesim dönüp,
hey!.. bulmaz beni.

Yedi kırsığım, yedi
yılan görüp ürker.

(7)

Şükür, ince yurt!
Ördeğiyle kazıyla
hatır soruyor.

Haydi kırsığım, eğlen.
Arpa senin gül benim.

(8)

Gülü bilirim,
dikenı etımedır
dıye, çok övdüm.

Menekşenin, şebboyun
hallerını anladım.

(9)

Bari gıdeyim!
Yağmur dınsın, gıdeyim.
Yaramı inceltelim.

Yaram bana yakışır.
Beni hamdım pişirir.

(10)

Değneğim yürü!
Tekin değil buralar,
kötüsü gelir.

Zaten, yedi kırsığım
vardı, yedisı ölür.

BARIŞ SÖZLERİ

(1)

Nihayet döndüm.
Ceketimin sağ kolu
kısacık. Şubat.

Kötü kurşun. Alıcı.
Unutmadım, unutmam.

(2)

Evimde miyim,
baykuş yuvasında mı?
Kimsecikler yok.

Gece nerde yatayım?
Sabaha kalkayım mı?

(3)

Kutup yıldızı!
İyi ki yerindesin
buralar viran.

Anlat bana, ormanın
sincapları yaşar mı?

(4)

Bezgin, gezindim.
Omzum ağrır – ne hazin
akardı çeşme.

Ama nişanlım hâlâ
taze öptüğüm kırdı.

(5)

Ummak boşuna!
Aynaya baktım, uzun
boylu üzüldüm.

Sağ kolumun beratı
kadife kutusunda.

(6)

Bundan böyle ben
hangi mezara gitsem
orda nişanlım.

Yanıbaşında yatar
çocukluk arkadaşım.

(.....)

Barış heyeti
hayli uzun masada
ince anlaşıp.

Fahiş kâr! Eksik olan,
köy kahvesi... dostlarım.

PARÇA

(1)

Ben
annemin rahminde
sımsıcak
ve ceninken,

baba beni azarla.

(2)

Ben
kedi dili isterken,
tahin pekmez isterken,
etli pilav isterken,

anne beni kucakla.

(3)

Anne, yirmi yaşında öl.
Ben doğmadan az önce.

(4)

Anne, üşürken yazdım.

(KUŞANMAK)

Ben annemin rahminde
sımsıcak ve ceninken
dünya
ayazdı.

İSKİLER SATARIM

(1)

Kedi kaçıyor
tumofilin altından.
(Tumofil zilli!)

Sus, dedim Hunday'a.
Kediyle kal. Hoşnut ol.

(2)

Uyurdu kedi
Şavrole'nin duldasında
mışıl, uyurdu.

Elli dokuz yılını
başka nasıl anlatsam?

(3)

Bak, dedim. Celâl Bayar!

(Belki böyle anlatsam
dokuz yaşımı.)

... Eisenhower'la geçti
Kızılay Bulvarı'ndan.

... Onlar geçedursun,
milli takım kampında,
ben gördüm, gazte yazdı,
Turgay Metin Lefter Can.

(ELLİ DOKUZ YILINI
BAŞKA NASIL ANLATSAM?)

Nilgün! Nermin Öğretmen! Süt tozu!
Alüminyum kutuda sert peynir!
Bıçakla keserdik; taze ve gevrekti
kahkahamız.

ŞİİRİN RESMİ

Bayırdaki ev, keçi sürüsü,
metal çerçeve, beton çivisi,
dahi duvar: mazbut imgelem.
Hepsi kalır, yerli yerinde.

Patika! Haylaz şiir sözcüğü!
Durmaz, dökülüştür.

SAÇLARINI TARAMAK

–Başak için–

Usulca öptüm.

Zümrüt ova!
Bin tavşan!
Hepsi uykuna!

Irmağı da geçen
doru taylar, karşı
kıyıya varınca,
sebepsiz ve hoyrat
bir yangın! Sürünün
acı kişnemesi
geceye, ovaya
rüyana çöküyor.

Yüzündeki ince
kedere bakılırsa,
sana benziyor
uykun.

Olsun! Ben seni
usulca yaklaşıp
kederli uykunda.

– Polis vardı uykunda!

Ah... bilmelisin,
cop dediğin fenadır,
dövmez, insan üzer.

Sen bana bunları
unuturum hatırlat
zaman hızla geçince
zaman hızla geçince
umulmadık yaşa
gelince.

Sen bana gelince
sedefli tarağın
sedefli tarağın
unuturum hatırlat
komodinin gözünde.

SEVGİ ŞİİRİ

Ayacığın kasıldıkça
ayağımı buluyor.
Benim de zaten
gözüm seğiriyor
yalnız durdukça.

Ne yapsak? Biz bize
mi değsek? Sonra bir gün
yol olsa,
gezmelere gitsek.

Gümüş derelere
gümüş derelere

ATEŞİ HARLATMAK

Buzdan saçaklar!..
Üşümeyesin diye,
tenim teninle!

Masalda mıyız,
yoksa Şubat mı yalan?
Hâlâ çıplağız.

Böyle vuran kim
kapının kanadına?
Hırçın rüzgâr mı?

– Avcı mı yoksa?
Kar yolları kesmişken
çıkıp gelen kim?

Eros'la Bacchus!
– Ateşi harlatmak
için hurdalar.

Ocağın yanı!
Tütün sarıp konuştuk,
şilteler bizim!

Terliydi boynun.
İnci taneleriydik,
zengin seviştik.

Yağmurun sesi!
Gökte çaylak sürüsü,
güneye göçer.

GÜLE GÜLE

Avlunun taşlığına sormalı.

— *Nisan da geldi! Ne güzel,
damarlarım kıpraşır.
Çıplak ayakla üstümde
gezinir, taze gelin.*

* * *

Asmanın kuruğuna sormalı.

— *Olsam, dedim
elceğzinde
üzüm salkımı!*

Çarşıya sormalı, pazar yerine.

— *Eşarbı zarıftı
entarisi alımlı.*

Akşama... Akşamın serin
balkonuna sormalı.

— *Geldi, kerevete oturdu.
Cırcırböceğini dinledi.
Hiç konuşmadı.*

Yaz göğüne, ayın gümüş
ışığına sormalı.

— *Elhamdan sonra, Rabbine!*
Kabul olsun, mehtap duası.

Oturduğu koltuk anlatır:

— *Bir gün,*
kendini de unuttu.

Annemin annesi
eskiyip öldü.

İçim üzgün konuşsun:

— *Beni sever, beni korur,*
hatırımı sorardı.

Kısa pantolonum!.. Maytabım!..

Bana mendil
bana şeker
bana harçlık
kim verir?

DALIN, URGANIN, BIÇAĞIN AŞKINA!

(1)

Astım gömleğimi
ince dala;
ince dalın
ucuna astım.

Tenim
orda kurusun.

(2)

Boynum, sana döneyim.
Eyvah ki sana
kendiri sağlam
taciri dürüst
urgan bulayım.

Sordum, ne fayda!
Onca dükkânın
kepengi örtük.

(3)

Dokunur
kendi böğrüne
kendi bıçağım.

Madem ki dokunmak
sipsivri ölüm.

KONSERVATUVAR ÖĞRENCİSİ İÇİN AĞIT

Ölürken,
kaç tel koptu
kemanından?

Savcı hakim gardiyan
izne çıktı. Nevin soğur.

HIÇ ÖLDÜM ÖLDÜRDÜM

Nazik, kibar, külhan
vuruyorum; piştovum
belki erken davranır,
belki zarif kurşunla
hiç öldürür.

Çakaralmaz piştovum
süslü duvarda
kan ve kin
diye asılı
halbuki.

USTAMA

Nice yol, nice edep,
nice erkân... Yürüdün!

Yürür, ardın sıra
cırak söz.

Aynı yoksul
aynı yoksul
göğün altında.

FİŞEKLER HAZIR

–Serhan Oytun Eroğlu için–

Billur bağladım,
billur sevindim.

Ben kanadıyla
gezdim gezindim.

Yüksekleri öğrendim.

Unutsam,
göle insem.

Suya değmenin zarif
şiiirine soyunsam.

Avcılar... Avcılarım
kalın giyinir.

BULUŞMAK

(1)

Zangoç!

(Eski günahkâr.)

(2)

Ben!

(Çan

seslerini

kovalayan

satır.)

(3)

Mumlar da yandı.

Ayin mi başlar?

(4)

-Fakat

susmak mı ölüm

Uhud'da savaşmak mı?-

(5)

Bay Mesih! Bay Deccal!

Nerde duralım, koşup?

YANKI

İyilikler umdum.
Sesime beyaz ekledim.

Seyreldim, ürktüm.

Ürken sesim bana kalsın.
Bana beyaz sesim kalsın.

Tellahım, bağır.

NAKIŞ

Sevişmenin doludizgin kısrakı
kasığımda kişniyor.

Orda durup incelsem!

“AŞK!.. YENİDEN!”

Ben yolumda giderken
neydi aşk?.. Sevgilim,
hayret çiçeğim!

Terliydi elin, terli elimdeydi,
ürkekti, suçluydu, kahramandı,
elindi, sevgilimdi; ben sonradan
avcuma sordum; terleyen avcuma
hayli zor sorular sordum.

Sierra Maestra'yı Berfe
yazıyordu... yazadursun,
biz Tandoğan Meydanı'nda
postal giymiş onca ergen

azar azar ölürken
öpüşmeyi bilmiyorduk.

Alnımdaki ağrı
alnında büyüyordu,

büyürken biz
nişanlıydık.

Sonrası ev!
İki oda, hepsi bu.
Aşk dahi sığmaz
diye utanırdık.

Sobaya kömür
attıkça fakat
niçin üşürdük?

Ey çıplak
kalan gövdeni
gövdem kuşansın!

Sevgilim,
hayret çiçeğim!

Sana gencecik-
zamanda,

(...)

kurşun değen
zamanda,

(...)

kimler eskir
zamanda,

(...)

kaldım tuhaf
zamanda,

(...)

derin baktım
anladım.

MEYDAN!.. YENİDEN!

Durdum
bozkırda
benimle.

Eksik miyim
fazla mı,
hangisini sorayım?

Babam ölmüş, karda yatar,
beni bilir, acı söyler,
kemiğine sorayım.

Oğluma danışayım.

(Yorganı ısıtır mı?
Avcunda kimin eli,
terli eli?..

E mi,
hoşca kal,
mektup yaz,
gülümse,
ihmal etme
üzülmeyi.
Tandoğan
Meydanı'nda yürü.

Öpüşürken,
incelikli
nakkaş ol.)

HÜCUM!.. YENİDEN!

(1)

Genç sabah. Güneş vakti. Göğü
sandalıma doldurdum. Kıyı
maviyi çekiyordu. Çakıl
suyla oynuyor, zaman
kendine yetiyordu. *Değil,*
ne mümkün... açılır kepengi
edepsizin arsızın;
abuk yüzü altın dişi
yetinmezin tüccarın.

(2)

Ey, acı kahve!
Zamanın yiten köpüğü!
Telvesi hazin şikayet!

Böyle inilder, eski çarşı.

(3)

Dedim ki: (Sana dedim
Don Quijote!)

Sandığını aç, zırhını giyin,
hüznünü kuşan,
rüzgâr gibi gel.

Madem atın yılıkıda,
eşğine bin.

Sancho! Ahbabım!
Yayan gel! Yorulunca,
taşa otur
türkü söyle.

Biz böylece uzaklara
konar göçeriz.

HÜZÜN!.. YENİDEN!

(1)

Mektebin sahnesi! Koro
kuliste ağlaşır. Salonda
öksürük sesleri.

Selam verip alkış alan
küçük kız! Annene darıl,
tafta elbiseni yer bezi
yaparsa eğer.

(.....)

Temsil sürer: rondo... düetto...
karanlıkta mumlar yanar.

(2)

Sevgilim, çayda çıra
oynayan kızlar
saçlarından tutuşmuş!

Bir telaş, bin telaş,
milyarca hüznün.

Kızlar sonradan
hallerine gülüşmüş.

Sevgilim,
sen buna da üzül.

ÖLÜM!.. YENİDEN!

Kaç şehirde yaşadım?

Üç şehirde.

Üçüne de gömülmem!

Bilmem küllerimi n'aparım?

Başka kime sorayım

ey nehirler nehirler!

(.....)

Böylece,

ardıçlı bahçeye vardım.

Orda derin

çukur kazdım.

AVLUDA

İlk basım: 1996, YKY

Antalya Altın Portakal 1997 Şiir İkincilik Ödülü

***İyi ki onlar vardı, anlamın
uzak kıyısında:***

Süfli söz. Derin zaman.

YETİNMEK SEVİNDİRİR

EY ANLAM,

Ey seni vurmak için.

UZAKTA KAN RENGİ

(1)

Bir ses. Kırılan yerinde dilin.
Diyor ki git, anlam uzaktadır.

(2)

Aktıkça durulur zaman, anlam budur,
kendinden ibarettir. – Ben hep böyle arındım.
Yaprağa yalnızca yaprak dedim.
Sarıysa, sarı yaprak dedim. – İyidir
yalın söz.

İyiydi. – Turnaları yazdım.
Ve göğü.
Avlandıkça.

(3)

Ben ki anlamın
mavi olduğunu öğrendim

kan rengi olduğunu
öğrendikçe.

Anladım. Merakla sustum.
Belki susmak
mavidir diye.

Eklerim: Belki susmak
kan rengidir.

(4)

Battal gök! Sağır deniz! Ben ki sizinle
uzun boylu seviştim, iliklerim çoğaldı,
nice yorulдум.

Ufka bakan merakımla kocadım.

Kocamak yetinmektir,
yetinmek sevindirir.

(5)

Umursamaz gök, sana kim kanabilir?

Hatta ben... Hatta hüma kuşu...

Hatta çapraz

kuşanmış avcının
cayırdayan fişeği...

Eh, döneriz birlikte
– pınar başına.

(Mademki çulluklar da
menzil dışı,

açarız açtıkça
kanayan yaramızı.)

Ey anlam, ey seni vurmak için.

Umursayan gök.

Umursayan şiir.

(6)

Sen, yoran kaya!

Yoran yüzü boşluğun.

Yalnızsın. Celladın da yalnızdır.
(Hünerli, zarif akrebin.

Kutsar elbet kendini, kendi
zehriyle ve zehriyle.)

Sürer ömrü, yılanlı taşın.

Eskir güneş, rüzgâr eskir.

Dalgayı ve zamanı oyan direnç
anlamı sanrı kılar.

Kıldıkça,
tuhaf tır
yakuttur söz.

(TUHAF SÖZ)

Hava kışlayınca
hırkasını gömleğine ekledi.
Dönüp usanmayan
rüzgâra söyledi:
'Bundan ibarettir üşimek.
Ve kuşanmak
bundan ibaret.'

(YAKUT SÖZ)

Devasa bir deniz
kabuğundan dinliyorum:
Ey kulağıma derin
sesler döken dünya!

Sustukça içim
rabarba.

*BELKİ YETTİM YETMEDİM
ANLAYIP ONARMAYA*

DOKUNMAK
İNCELİKTİR

Tüfeğini
kendine doğrultan
ve doğrultunca
pam diyen
sesim soruyor:

Dokunsam
incinir misin?

BİR ŞİİR İÇİN HAZIRLIKLAR

(1)

Nehre yakın doğmuşum
nehre yakın, taylara binmişim
gencecik
rüzgâra.

Ovaya dön
yeşil suya.
Ona derin
aşkla kavuş.
Ufku zengin
çırpınışla.

(2)

Seni koyaklar
bile esirger.
Seni kalbin
bile sakınır.
Seni engin
yurda eş
kılar gün.

Sen de çılgın
çırpınıyla döndüğün
güne koş.

Nehre yakın
bıraktığın
rüzgârdaki
atlarınla.

(3)

Hazindir yurdu
hüznü derin
yusufçukla
rüzgârın da.

SANCI

(1)

Kasıklarına yuva kuran düşler
yargılar seni
gün ışığında.

(Elbet hançerdir
diye gecenin
suçlu yatağı.)

Hatta ejder
aleviyle yanar
giz ve kaygı.

Kül.
Savrulur.

(2)

Doğmayan çocuk
en güzel doğar.

SÖZLER

–Melih Ergen'e–

Burda kal. Öğlen avlusunda.

Zamanın yalın diline yerleş.

Ufka bakmanın meraklısı ol.

Maviye, beyaza, gündüze çalış.

Zakkumu anla! Ağusu,
tenime sürdüğüm merhemdir
diye beni, mırıldanıp şaşırt.

Ağustos'un hummalı böceğini
onun terli şarkısını
gayret et,
Türkçeye çevir.

Taşlığı yıkamanın
asmayı budamanın
çıplak ayakla yürümenin
hayli zengin
üslubunu edin.

Burda kal. Kalıcı zamanda.
Öğlen avlusunda.

Arın gövdenden. Kendin oluncaya
kadar soyun.

Ferah sular dökün.

Derin uyu.

SABAH ŞİİRLERİ

(EV)

Duyamayız diye onları,
serçeleri
geçelim.

Duvardaki ahşap
saate gelelim.

Marangoz kuşunun
kitsch ötüşüne.

(ÇARŞI)

Ey dükkânını güne açan!
Nasıptır, dinle sokağı.

Dinledim:
Uğultuyu. Ötesini.
Sala vaktini.

Belki yettim, yetmedim
anlayıp onarmaya.

(CASIO, 32 KB DIGITAL DIARY SF-5100)

Yoksun diye,

1994/1/26 Wed

****Alarm time**** 7:30 on

Çirkin uyandım, telaşla giyindim, sümbül çiçeği kokladım,
kahvaltısız masada.

“ESKİDEN TERZİ”

(1)

Zaten,
melekler de eskidendi!

– Nerde benim
ejderha başlı
kırlentim, dedim.

(2)

Yok, dedim.

(3)

Teyelledim
bana aklımı.

Olmazsa sökerim,
dedim.

(4)

Çuvaldızım.

Kayıp.

Ah.

ELİ PROTEZ

–Mahir ile Haydar’a–

(DERVİŞ VE ERMİŞ)

Yılanın
akrebe sunduğu zehir,
panzehir.

Böyle diyen derviş
eh, erişmiş
bilge katına.

Uyursa,
göğre doğru
zengin uyur.

Hırkası alev
sırtı ayaz.

Binbir yıldızı
binbir seyredip:

*– Az yanıldım.
Biraz.*

(ERMİŞ VE TERZİ)

Yüksüğüne ağı
döken ermiş

şurûbunu içmiş
kem sözün.

Yahu, zelzeledir
dilindeki pas.

Onca zakkuma
şöyle baldırıp:

– *İpliğim ibrişim
kumaşım atlas.*

(İLAVE)

– *Ben burda
üzüldükçe,
kim tutar elimi?*

Öbür elim.

*(Yalanken,
öbür elim.)*

*(Yılanken,
öbür elim.)*

*(Çıyanken,
öbür elim.)*

(SUNU)

Hüznün ince teyelini
ey oğul, kimler atar
kimler söker, ey oğul?

İğne! Sadece iğne!

GÜN BOYU

(ERKEN)

Herkes taşlığını süpürür, gök
avluya bakar, tertemiz,
bunu düşündüm.

Su içtim. Nefes aldım. Onca tozun
zerresine dokundum. Siftahın
onurunu umdum. Pek üzüldüm.

Çarşının hayhuyuna
fincanın telvesine
akıl erdirdim.

(ÖĞLEN)

Çaresi konuşmak! Böyle dedim
duvardaki böceğe.

Hava yakıcıydı,
asmanın
koruğunu övdüm.

(AKŞAMLEYİN)

Kışt bana! Gidip çöktüm
menevişli tavlama.
Hep yek attım, ovundum.

Hitamında sevindim.

Sevincimden haneme
yeşil erik götürdüm.

BALKON ŞİİRLERİ

(1)

Kalır
taze güneş
karanfilli örtüde.

(Kusur etmez
över sofrayı)

(İlle kara
ille yeşil
zeytini över.)

(2)

Çok bilen bilge.
–Bilmekten
alnı kırışmış–

Eli... lokması...
fesleğenli ekmeği...

.. Kıvrıntısı aziz
taşlığa düşer.

Hoş gelir,
kendi başına bir serçe.

(3)

Peki niçin
fesleğenli ekmeęe
reel sürülmez?

Srlr elbet! Ama önce
gl yaprağı toplansın.

PARK İZLENİMLERİ

(PARKTA ŞİİR)

Dalmış bakıyor
önündeki suya.

‘Su gibisin’

‘Suda halkalar
gibisin’

Böyle derin
böyle dalmış
bakıyor.

(PARKTA HÜZÜN)

Kımıldıyor
hayli durgun
ve hazin
gibi duran
su.

(UZAKTAN GELEN SES)

Çocuklar şekerlerim
sizden şeker doğrusu.

ÇEYREK

Ay gökтейken gidelim.
 Çabuk çabuk gidelim.
 Bigadiç'e gidelim.

(Bigadiç'in yarısına gidelim.)

Zarif yolda mola verelim.

*Mola! Beni durma, beni öp,
 bana hayat sesi dök.*

Ay sürerken gidelim.
 Şırl şenlik gidelim.
 Bigadiç'e gidelim.

(Bigadiç'in yarısına gidelim.)

Avlusu çeyrek evler bulalım.

Baştan başa yıkayıp
 baştan başa unutup

hangi çeyrek avluyu

şebboyu avluyu
 solucanlı avluyu
 imkânsız avluyu

dönelim, çarçabuk.

HAİKU HAYRANLIKLARI

–Coşkun Yerli'ye–

Dostum seninle
buluşmalıyız acil
Afyon Garı'nda.

Kadayıf bahsinde–
söyleşmeliyiz uzun.

* * *

Gün doğarken biz,
gecenin iki kuşu
neler mi konuştuk?

Hazin şeyler... ama bak,
sevincin böcekleri.

* * *

Çilekli bahçe
kime göz kırpar, niçin
kırmızı duta?

Çiftlik yolunda seni
kucaklarım uzunca.

* * *

Soğanlı çorba
menekşeli masada
sıcak mı sıcak.

Fakat, vakti yoktu,
kalkıp gitti sevgilim.

CEHENNEMİN DUDAKLARI'NDAN

KENDİME EBOLA

Sevgili hayat, üzgün günler, ben ki sizi
dehşetle öperken... ah benim
uçuklayan dudağım, ağzımın kamburu!
Konuş bari, kötü sözler söyle.

TAYIN

Hırbo şoför dedi ki: "Höst" deyip sustu.
Bütün diyeceği buydu. Cezasını ödeyip
gül kokladı. İşte bunca yalınken hayat,
cehennemden dönüyordum. Eklemek gerekirse:
"Uh-hu" diye bağıran baykuşlar çiğnedim. Ve dahi
maymun beyinleri yiyordu ölümler, kan yoktu.

SALDIRI

Arife günüydü, halı silkeleyen salaklar
kalbimi anlayamazlar,
deyip uyudum.

BİR... İKİ... ÜÇ... DAHA FAZLA HÜZÜN

(BİR)

Selam Che! Ne var ki, yıllar geçti yaşlandım. Olsun, anlıyor ve seviyorum seni. (.. Sevmek seni Che, bir zamanlar âdettendi. Ben ve sevgilim ve kızlar... Severdik bu yüzden, seni ve birbirimizi. Hatta Che, mes'ut yuvam bu sevginin meyvesidir.)

Sağdıcım, dostum, kardeşim... bağışlayan arkadaşım!.. Yaktım gerçi kitaplarını... zorlu gurbete çıktım. Ufku bitmez okyanuslar geçtim. Çöller aştım, çok yoruldum. (Döndüm aziz yurduma. Çeki düzen verip kendime, işler güçler edindim.)

(İKİ)

Che, Che, Che, bugün işe gitmedim, tenhalarda gezindim. Gezinirken, seni okudum. Okurken seni Che, cevizler... rüzgâr ve uykuydu dört yanımda.

Akşama doğru, deniz yükselirken, kumsala indim Che. Yürüdüm ve düşündüm bir vakit; of ki akla ziyan şeyler düşündüm. (.. Zaten Che, bence, insan yalnız kalınca, su akar... deli bakar... gibi şeyler tasarlar.) Ama Che, hayat dediğin de, tasarlamak değil midir, bulutsuz... masmavi bir göğü? (.. Öff!.. Yine olmadı Che; günlerdir hep aynı çıkmaz: Bayatlamış bir imgelem ve sınırlı bir düş gücü!

Boş ver Che! Kaldı ki, güzden beri, bekçiler kravatlı... parklar lacivert. Kumrular mı?.. İlahi Che! Gençsin, yakışıklı-sın, cesursun ve pek hoşsun!

(ÜÇ)

Bay Che, şehrimizde, çamurlar... cüruflar yağıyor gökten; böyle oluyor, güzden beri. Güzden beri Bay Che, onlar: demli kumrular... ve dahil biz: insan soyu, yasaktır... öpüşmüyor. Kimsecikler Bay Che, kaçırmıyor halkına: leylim leylaklar olsun diye, morca şarkılar...

Eh, böyle kalsın ve tükensin, veba artığı şehir. (.. Şehir elbet tükenir. Ve tükendikçe, kır muzafferdir. Öyleyse Che, hoş geldin sefa geldin, kırların ve kırların neşvünemasına.

Kavun dolapta Che, peynir tabakta! Güneş batmakta... ömür geçmekte... (.. Geçedursun Che! Kismetse ve yazılmışsa, ense kökümüzden... sivil kurşunla... ölürüz ne mutlu, oluruz şehit.

(DAHA FAZLA HÜZÜN)

Sence Che, neler değişti... neler sürmekte... ve başkaca n'olmak ihtimali var hayatta? Yaklaş ki biraz, derin konuşalım, řu gökkubbenin altında.

Ekliyorum Che: şangırırır! diye boşalan mazi kalbimde yadır.

Üzgünüm Che, fakat gitmeliyim: halkıma. Çünkü, leylaklı şarkılar kaçıracağım. (.. Tut ki olmadı; sürçü lisan ettim... Razi gelip kaderime, kavalını çalacağım, biteviye hüznün.

* * *

Sağdııcım, dostum, kardeşim... esirgeyen, bağışlayan arkadaşım... anla beni.

“ERKEN ÖLMEK”

–Vesim’e, Taci’ye, Arkadaş Z. Özger’e–

(1)

Yüzümün gülümsemesini seviyorum.
Yüzümün gülümsemesi mutlu ediyor beni.
Bir yerlere bir şeylerimi bırakmış ve
gitmiş oluyorum, ihtiyacım var buna.
İhtiyaç duymaya... tozlu sözlere... eskiyi
anlamalı fotoğraflar halinde, laci kapaklı
albümlere gömmeye... bir gün açıp
bakarım diye... bir gün açıp bakmayı
hesap ederek... ilişmeyin, hesabımdan hoşnutum.

(2)

Samimi arkadaşım Taci karnından bıçaklandı, sonra alınının çatından vuruldu, kurşunla!

Faili meçhul değil, faili oğlu.

(Ne tuhaf, biz Taci’yle
geleceği konuşmazdık, susardık.
Adamo’yu dinlerdik. Neşet Ertaş’ı.
Hüznün sırlarına ererdik.
Erdikçe şaşardık.

Ben. Yavuz. Vesim.

Yavuz feylezofu –şimdi çevirmen–
Vesim’se, yirmi yıllık ölü.)

(3)

Susmak için nerden başlamalı?
İsabetle, Arkadaş'ın alnından!

– Rasgele dikilmişti, sol kaşında
otopsi izleri: özensiz teyeller..

(4)

(...
O cânım kızlar: “Köpek Gezdiricileri”!
Tut ki Tomris Uyar'ın
öyküsünden dökülmüşler;
72 yazında, Kızılay Parkı'na
telaşlı sevinçler halinde
gelip oturmuşlar.

– Ben
ve Özger
ve cânım kızlar,
sahiplerine bağlayıp köpekleri
genç hayattan, mutlu aşktan,
bir gün belki ölmekten
konuşmuştuk, inanmadan–)

(5)

Senden sonra Arkadaş,
nice yazdan, nice kıştan sonra
dedemi, babamı.. daha pek çok
dostumu gömdüm.

HÜSEYİN VE DENİZ VE YUSUF FAZLADAN NELER DEDİLER?

Aptal çınarın üryan dalı!

Senden niçin kurtulmalı?

Çünkü Mayıs göğünde
taze rüzgâr var.

Peh! Boğazımda urgan.
Kırıldıkça dönerim.
Döndükçe gövdem
bana asılı.

... DAHA FAZLA HÜZÜN

(BEHÇET'İN ÇANTASI)

Tıka basa şiir! Eksiği
sarı merhem.

(METİN, FOTOĞRAFTA)

Cigarası birinci.
(Cayır cayır içmiştir.)

Elceğzinde sopası.
(Kendine de vurmuştur.)

(UĞUR, GİZEMYA)

El yazısına sinmiş
parmak izleri.

Bir sureti poliste
bir sureti yanmıştır.

ÖZLÜYORUM SİZİ

–Sabahattin Kudret Aksal’a–

(“BULUTSU GİDEN ÇOCUK”)

Elinde yağmuru!
Sağanak nedir, bilmiyor.

(“ÖLÜNÜN ODASINI TEMİZLİYORLARDI”)

Eski sandık
eski kilit
eski toz!

Çekiç
kör bıçağa
indikçe!

(“SEN EY DENGİ”)

Gün.

Akşam.

Kalan,

Bun.

BABAM İÇİN...

Yaz bahçesi! Sefalı vakitler!
Rüzgâr narin! Hayat ince!

Zamanın rengi
kıvamına erince,

sofraya ardıc
dalı değdi.

Sen, olgun kavun!
Ben, delikanlı peynir!

Hemhal olur söyleşirdik.
Genç babam, gencecik babam.

YÜZÜN DİYORDUM

–Olca için–

(1)

Sevinçler!
Ve sevinçler!
Di yüzün.

Kaygısız, küçümen...

Ama patlıcan kızartırken anne, n'olur?

Baba ölür.

(2)

Anlam ki
zamanla kanatlanır;
suda sakın
nilüferler kımıldar.

Böyle de anlatılabilir yüzün.

(3)

Derken,
zümrüt kesen
Niksar Bağları!

Yüzün telaş.
Yüzün anne.
Hatta yüzün
komşu hüznü.

Yan bahçede
Külebi hemşerin.

(SUNU)

Yüzün diyordum! Yüzün
bana kardeş!
Yorgun dağın
ardı kadar
üzgün
ve ben.

PIONEERLI MİNİBÜS

Şose yol, tarla...
.. hızla geçilir.

Kalan yalnızca
buğday yeşili.

Buğday yeşili.

Üç beş gelincik.

Cıstaklı zaman.

AYDA TÜMÖR İZLERİ

İlk basım: 1994, Harf Yayınları

Halil Kocagöz 1995 Şiir Ödülü

LİRİKLER

*D*ilimdeki uçurum ürkütüyor beni,
çığlığım bu yüzden.

*O*rda güneşli kumsalda, bir medüz
kalıntısı olarak gövdem, erirken...
Sen ölü yengeç, zaman dirilmez
fakat kımıldar, seviş benimle.

*D*erin su... Böyle mi yazmıştım?
— Hayır, diyen sesi. Dipteki kumun.

*İ*mdi, martılar da eklendi. Gün
çığlığa kesecek. Hazin sala
neyi anlatsın? Hayat yürür.

*U*stanın
çiviye vurduğu çekiç
onarır mı eşyayı?

Zaten, zehirdir söz.
Dolanır, kendini bulur.

*T*ırtılın
yaprağa söylediğini
dal
duyar.

*D*uvardaki resmin kırsal izleği
ahşap çerçeveyi zorluyor.
Birazdan,
çöker vadi.

*L*ekeleniyor göl... Yeni anlamlar
doğar bundan. Göl... lekeleniyor.
Bundan da anlamlar doğar.

... Dedim ki sonra, çok şey söyledim.

*Y*alın söz, seninle kumlanır zaman,
savrulur.

AYDA TÜMÖR  ZLER 

BAKMAK

Sen, kör montaj! Akmış gözünün çukurunda
neler mi kıpırdar? Plastik bir bebeğin
hatta oyulmuş, hatta mavi gözleri.

LABİRENT

Giriş

(Kambur çanlar çalıyordu, dünyanın
iyi insanları için)

(Onlar ki şimdi yokturlar)

(Kaybolan her şeyin tarihi vardır)

Devam

I

F. S. Mehmet'in Macar mühendis Müslüm Urban'e
döktürdüğü güller, zaten yıkık duvarlarımızı faz-
ladan yıkmaya elbet yetmezdi.

II

Ve henüz, lazer bumplarla berhava olmuşluğu-
muz yoktur.

III

Dahası, çoktan beri ölüştük fakat, hepsi bu.

IV

Tarih ki sorgulanmak içindir, diye başlar: Üzgün
İnsan Leşleri

PEŞİSİRA

KIYILARDA

(Cezir vaktine ve beklemeye adandım)

(Suyun yükseliş i kurtarıcıdır elbet)

(... Gerçi, kımıldayan bir çakıl hangi uzağa ulaşır?
En çok, karşı kıyıya! Hatta orda, kurumuş bir kesta-
nenin, kanatmayan dikenleri... Ve martı leşleri)

(Yaşamak diye bir konu; inceden geçiyorum)

TORTULAR

Aktığımı nehir
nereye taşır beni?

Nerede kalır
incelmiş kumum?

Kıyıya vuran dalga
arınır mı benden?

Öğrenmenin sevinciyle geçiyorum
hayatı.

ETAMİN

Elmanın
nara değdiği gün,
kış.

Nakşı derin bir kadın.
Üşür ve işler.
Dağ: Çömelir.
Geyik: Düşer.
Avcı: Vurur.
Kurşun: Kaçar.

Gölde maral
sesi büyür.

YOL ŞİİRLERİ

–Şevket Apalak'a–

Kasaba

Yani uyku.
Yani kıyısından
geçtiğimiz.
Ve giderken
perdesi örtük
bir evdir
diye baktığımız.

Köy

Issız
kalan yolun
yılgın
süren gecesi.

“Ofis”

Bir bardak çay içmek
için durup...
ekmek,
peynir ve zeytin
ve tütün ve benzin
gibi şeyler
de sorduğumuz.

Kent

Kanayan
dinmeyen
bir yara
gibi ağzı.

Otel

Sarı boyalı tabelaya
ince yazıyla yazılmıştı:
Yorgun Otel...

Geçtik.

Vaktimiz yoktu kalmaya.

METİN ALTIOK İÇİN

Peki, sustum. Fakat susmak
erdemli bir gevezenin
rehin bıraktığı, partal
ve şaşkın kalbidir.

Eklerim: kalbidir.

Menevişli sözler biriktirir.

Bedestenler dolaşır. Arastada
ebru arar. Eskir.

ÇOBANGÜNLÜĞÜ

–*Mehmet H. Doğan'a*–

Bir tay. Bir çocuk. Bir sevinç.
Düşerler. Söz biter.

Biter ah biter
çobangünlüğü.

Hazin şiir
sürer gider.

Ek

Zaten,
otlar da sarardıkça
çınlar:
Üzgün Hayat.

PARÇALAR

Yatsı

Beşinci hurma! Yorgun lezzet!
Eğer, yüklü dalını.

Hüzün

Biter yaz.
Düşer avluya, eksikli güneş.

Düşedursun,
yalnız kalır kerevet.

N'olur çeşme?
İnce damlar.

Son çırpınışı, akşamsefasının.

Ses

Ey sen, gıcırdayan kapı!
Evcil rüzgârı hayatın.

İLHAN BERK

Başıyor sanrı:

Ona bolca rüzgâr değsin.
Diye serin suya indi:
Sığırcıklar. Deniz halkı.
Oğul vermiş ihtiyarlar.

* * *

Yurttaşdır, vurgun yemiş
ince yüzlü bir kavmin.

Gergefinde ipek tenli şiir suyu.

GÖRÜNÜM

Birden, boşanıveriyor göğün kızı.

Sonra birden,
çılgın bir güneş.

Atlar.....
Doludizgin koşuyorlar,
parıldıyor sağırları.

– Sağırları deniz
ve kum.

Derken, dağa doğru
huysuz bir keçi.

KUŞANMAK

Bana güzel haberler ulaştırsaydın, içimin rengine aldırmazdım.
Sevinç elbisemi giyerdim.

SEVİNMEK

Akşamın serin köşesine
kısacık iliştiler. (Hünerli
bir sevgiyle kadın, avucunu
öptüğü erkeğin dalgın
yüzüne doğru, incecik
gülümsedi.)

... Derken, kuşları ürküten
telaşla kalktılar, meydan
kendini topluyordu, sana
akşamı anlattım, gördüm
deyip sustun, sevindim.

ÖVGÜLER

I
Arındın, duru sularla.
Şimdi gövden,
güneşli
ve diridir.

Kutsa onu, argın
şölenler için.

Harlı ateşte
rüzgâr sesiyle
ipek tozuyla
ov ve yeşert.

II
Tenin ki,
cemrelerle beslenir
ve hatta şunlarla:

Enderotuyla.
Çiğdemliçayla.

Söyle bunu, uzun anlat, öv.

SATEN

I

Sabahın serinliğıyle yazıyordum; güneş
hınzır bulutla çekişiyordu.

II

Uyuyordun, uykunun kıyısında
usulca durdum.

Yastığına taze otlar bıraktım.

Biraz gümüş, biraz şiir ekledim.

Şenlensin diye omzun,
ıslık çalıp çağırdım:

Gelen,
çayırkuşuydu.

AŞK ŞİİRİ

Öptüm!
Boynunu!

Şimdi boynun,
sincapların tırmandığı
cambazların zıpladığı
çocukların biriktiği
bayram yeri.

Fakat birden! Bekçi Baba!
Sakın bizi
kovalama.

ŞAFAKLA

Onlar, erkenci güvercinler,
sevişmenin kuytusuna, argın
tüyler bıraktılar. Kanat vurmak
sonraki işleri. Değil mi ki beden
arındıkça uçuşur.

... Sabahtı, sana geliyordum.
Böyle deyip geliyordum.

KOKU

Kışı bekliyorum, nergis çiçeğini.
Onunla ovmak için, seni.

DİR

Köpektir June. Hav
diye havlar.

Bunu duyan Tekir
tökezlenir.

Kaçârîken ondan
pes deyip ölüşür Fare.

* * *

Böyle bitti, yalın yazdım.

* * *

HAYTALARLA HATMİLER

İlk basım: 1990, Şiir Atı Yayıncılık

Haytalarla Hatmiler'in Toplu Şiirler içindeki bu basımında, 206. sayfada yer alan pankart ile 232. sayfada yer alan çizim, kitabın ilk baskısını yapan yayınevine verilmemişti.

1989'da Murat Savaşkan tarafından yapılan bu "süsler"i ikinci baskıya dahil etmek beni sevindiriyor.

Bu basımda; 201. sayfada yer alan metin, ayrıca 210. sayfada yer alan ("Bu Kitâbın Erken Mevtaları"), 214. sayfada yer alan ("Bu Kitâbın Denizleri") adlı bölümler ile 236. sayfada yer alan dipnotlar da kitabın ilk baskısını yapan yayınevine verilmemişti.

Belirtilen metni, bölümleri ve dipnotları ikinci baskıya dahil etmek de sevindiriyor beni.

S. A.

Anmak gerekir; şunlar ve şunlar:

Ay ışığında mavi bir yılan gibi parıldayan fena tel örgü... Apoletli Pi-yano Subayı... Battal Gazi... Çin'de-Mâçin'de-Milli Cephe'de eğleşen-ler... Eksik olmasın, Kuşlar Peygamberi Hezarfen... Esirgeyen dağlar, onların katmerli ardları... Haydan gelip göğe giden Serçe Kuşu... İmam Faria ve şürekâsı... Kadrolu Bıçak Atıcısı... Kız çıkmayan ge-lin...

Dahası:

Kurşun yakan Sancho... Pek sevinen Kirpiler... Saçı Kel Li Çu... Sahi-binin fistiüllü sesi... Sohbetin ve Elmanın Kurdu... Şirin Veba Kuşu... Telef olan İhvan... Üç beş Köstebek... Ve Sincap ve Baykuş ve Tilki So-yu... Yedi Canlı Yvonne... Zaloğlu Rüstem...

Devamla:

Ordu malı bıçak... Giyotin Kılıcı... İman'ın Kılıncı... Bakıyetiüssü-yuf... İyilikler getiren Kır... Yesir dolu zindan... Mevta yüklü mey-dan... Basiübadelmevt... Ve orada: Kevser Şarâbı... Nergis Şurûbu...

Başkaca, şu tür şeyler:

Şırl şenlik hem hüznü hazin işler... Şıfalı sözler... Mânâlı gözler... Dudaktan kalbe tertemiz hisler...

Ve dahi:

Fanteziler hem fantâziler...

Bu kitâb (Haytalarla Hatmiler); bunlarla düşer kalkar, bunlar-la söyler, bunlarla anlatır.

HALKIN HOŞ KİTÂBI

“HALKIN HOŞ KİTÂBI”NIN DÖRT SAYFALIK ÖZETİ*

(BU KİTÂBIN SÖYLEDİĞİ)

Göğü anlatırlar; eskil yurdu.
Onca ishak kuşu... onca tuhaf ozan.

(BU KİTÂBIN AYRICA SÖYLEDİĞİ)

Onlar,
akıp giden göğü yazdılar.
Ve okudu:
Kuşlar Bilgesi Hezarfen.

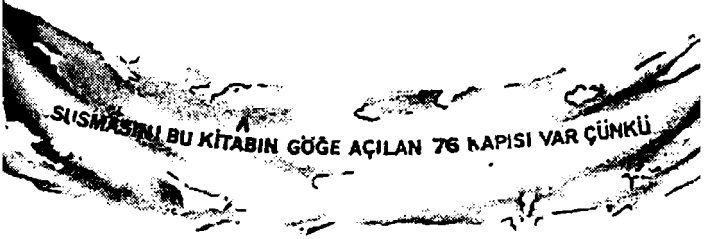
(BU KİTÂBIN BÜTÜN SUSKUNLUĞU)

‘Uçar, mavileşir ve yiter
umursamaz güvercin.’

Hezarfen: Kuşlar Peygamberi!
Böyle anlatır. Susar.

./..

* Bu baskıda, üç sayfalık özeti...



(77. KAPI)

Kıra açılır: Haytaların, hatmilerin
adıgüzel yurduna.

(BU YÜZDEN, BU KİTÂBIN BÜTÜN KAÇKINLARI)

Başta İmam Faria!
Ve dahi şürekâsı...
Hu! deyip
İman'ın Kılıncı'yla!..
Haytaların, hatmilerin
huyugüzel yurduna
şenlik içre daldılar.

(SONRAKİ YILLARIDIR)

Giderek alıştılar. Hatta
mutlu oldukları söylenir.

(BU KİTÂBIN İDEOLOJİSİ ÜSTÜNE TESPİT)

Söyleyen ve anlatan bu kitâb
Halkın Hoş Kitâbı olup
yalan başlar... tekmi! uydurur.

Olsun!.. Zaten kır,
bunca yıldır,
İyilikler getirsin diyerdir.

(GELELİM, BU KİTÂBIN ŞİRİN VE MAKBUL GERÇEĞİNE)

Şunlardan ibarettir:

Kekikler, tarçınlar süründüler.
Uzun seviştiler.
İliklerini bıraktılar.
Hoşnut kaldılar.

Bundan ibarettir.

“HALKIN HOŞ KİTÂBI” İÇİN
ON ÜÇ SAYFALIK GİRİŞ*

(BU KİTÂBIN KURUYAN YATAKLARI)

Şırıl şırıl aksın içindir,
başlar: dereyle bu kitâb;
şöyle mırlanır:

‘Hoşsohbet bir çayırdı vah,
bütün istediği.’

(BU KİTÂBIN UMUTLARI)

I

Şafak söker: Pembe Dünyam!..

(II

Cır cır eder, börtü böcek...)

(III

Serin bahçe, mermer taşlık
kafiyeler aranır.)

* Bu baskıda, on bir sayfalık giriş...

(BU KİTÂBIN TALİHİ)

Serçedip konar: Serçe Kuşu!
Oh ki ne güzel!.. Mutlanır bu kitâb.

(ANCAK, AKIP GEÇEN BİR HAYAT...)

.. gibi zaten,
haydan gelir, göğe gider;
durmazlanır: huyudur.

./..

(ŞİMDİ N'OLACAKTIR PEKİ?)

I

Sağlıklar olacaktır.

(II

Dereler ki müteverrim!..

III

Sularla dolacaktır.)

IV

Şıfalı sözlerim... mânâlı gözlerim...
dudaktan kalbe tertemiz hislerim...

V

Hangi fasılda fakat,
hangi iklimde...

VI

.. şâdolacaktır?

(BU KİTÂBIN ERKEN MEVTALARI)

Ki Onlar da göçeriken
Cennet Yeşili çayırları
meğerse hak etmişlerdi
ve alacaklardı elbet!

(BU KİTÂBIN HAFAKANLARI)

I

A kuzum, kolay mıdır ermek:
Selamete?

II

Vaktaki erildi...

III

Sağlıklar da olundu.

IV

Doluşunca derele,

V

cümle kuşlar pır'ladı.

VI

İnanımayıp sorarım:

Dağların... dağların
katmerli ardı,
şenlik midir, şölen midir
bahar mıdır, ay yarım?

VII

Zannımca,
anlatacak bu kitâb:

(BU KİTÂBIN CENKLERİ)

Geceleyin orman, çalar borazan.
 Uyanır asker, tüfengine sarılır.
 Boşa gayret! Üç beş Köstebek
 namluları delmiştir.

Geceleyin orman, çalar borusun.
 Toplaşır manga, hüda korusun.
 Esirgeyip korumaz; sırtın döner.
 Dönmekle, telef olup ihvan,
 şöyle tasvir edelim:
 Meydan ölü, zından yesir,
 küpler altun doluşur.

* * *

Ekleyelim: Bakın'dı kaçarlara!..
 Savuşup cümlesi... ervahına yuf.
 Ben de onlara şi'rile saldırıp
 kafiye sapladım: bakıyetüssüyuf.*

İşte kirpiler
 buna pek sevindiler.

Geceleyin orman, çalar kavalın.
 Kaval ki şenliktir, Börtü Böceğe.
 Eğleşip gelirler, Milli Cephe'ye
 ve Sincap ve Baykuş ve Tilki Soyu.

(İÇERİYE CURNAL)

Mukaddesatı üstüne yemin edip dışlanan, gruptan...

.. yapayalnız kalınca mühendis çıkan...

.. Milashlı Muzaffer: o inanmış oğlan...

.. imdi...

! Bodrum'da yaşıyor !

! Bağdâdi çıkıyor yazlığını !

! Gordon's Gin içiyor !

! Denizden sonra !

./

(BU KİTÂBIN DENİZLERİ)

Zaman zaman
ve bazan
her şey
sessizliğe gömülür.

Yenilerken kendini
doğa
ve hayat,
dinlenir gönlümüz
şen kıyılarda.

(BU KİTÂBDA BU ŞİİRİN NE MÜNASEBETİ?)

Sorulur!.. Şu münasebetten ki,
rabıta var sormakta:

– Kaç adet cop’tular mirim,
girip çıkan
gönlüne?

Susulur! Susmaktan başka
yol yoktur.

–çeviriniz–

–ve devamla–

HAYIR! ESERİMİZİN 10. SAYFASINDA* DA İŞARET OLUNDUĞU ÜZERE, KİTÂBIMIZDA SUSMAK ADLI BİR BAHİS YOKTUR.

İŞTECİK MİSALİ:

Meraksız
ve argın bir ses.
Kenardan...
.. kenâra söylüyor:

– Saymadım!.. Kaç yıl oldu
avutamadı felek beni.

* * * * *

–Sahibinin fistüllü sesini
buraya böylece düşmekte
elbet isabet vardır–

KİTÂBIN SONU

(BU KİTÂB Kİ ŞİRAZESİNDEN...)

.. Heyhat!.. Çıkmıştır;
dökülüşür yaprakları.
Çin'den Mâçin'e, uçuşur gider.
Üzgün sakıbi, eyvah deyip
mahcûbolur sonsöz düzer.

-çeviriniz-

"SONSÖZ"

Çok şey var ki yazamadım: Bir zafer şiiri mesela: İçten... Sahici...

Olsun, şen ve samimi inancım şudur ki, –sözgelimi– karpuzun şiire girdiği andır hayat, budur sevinç.

Tüh, başka ne diyeyim?

*Nisan '86
Maçka Parkı
İstanbul*

*HALBUKİ BU KİTÂBIN
ÖBÜR DİYECEKLERİ*

PLAJDA CIZZ

(I)

Derken, ardıçların yanından
-kırsal bir şiir midir sence-
çıkagelirler... yeşil mi yeşil
Candarma Erleri!

(II)

Hişt, onlar!..
Hâlâ uzun ve asker.

ÜRETİCİ KONUŞMALARA AÇIK SÖYLEŞİ

- Hayır, şöyle olmuştu:
Bir ilkbahar gecesi idi.
Cumparsita ile başlayan düğün
Mastikaylan son buldu.
- Ne gam!..
Zaten kız çıkmamış gelin.

BİR BIÇAK Kİ: SARI SAPLI ARABESK

(KONYA'NIN MERAM İLÇESİNDEN İŞ GEREĞİ İSTANBUL'A GELEN ESKİ KATİLİN, KÜÇÜKYALI'DAKİ FİSKİYELİ HAVUZCUKLARI GÖRDÜĞÜNDE KARISINA SÖYLEDİĞİ CÜMLEDİR:)

— Şurda otur, suyu seyret; ben gül alıp geleceğim.

(NEDEN Mİ DÖNEMEDİ?
ÇÜNKÜ... IL NOME DELLA ROSE:)

Hırpadanak! Mehmet Gündüz!..

–Kanlısıymış, Meram'dan–
Sürüp gelmiş; sarı gülün
dikenine gizlenmiş.

DİLDUYUM

Düz konuşan: Şair
Siyah konuşan: Düzeltmen
Uzaktan izleyen: H. Aktunç

(KIRDA KAFİYE)

Akarsu,
 serinletir karpuzu.
 Ah, ne hoş duygudur bu.

(KIRDA MÖNÜ)

Lezzetli ördekleri...

.. ve peyniri...

.. ve şarâbı...

.. ihmal eder miyim?..

.. etmem doğrusu!

(DAĞDA KEKİK TATMIŞ SAĞLIKLI HAYVAN ETİNDEN DE
 RİCA EDİCİĞİM)

Şöyle düzeltiyorum:

Ve zahir otlarken kekik tatmış hayvanın sağlıklı etinden...

(DOYDUK MADEM, ŞEHRE DÖNERKEN...)

Misk gibi koksun diye gömleği
 şu bizim Düzeltmen Efendi'yi
 e mi,
 sinkaf edip sümbüllerle yıkayın.

SANTİMANTAL ÇAĞRIŞIMLAR

(1)

Yıkık duvarın üstündeki kırlangıç kuşu
gezgin ve hüznü bol bir şiir olabilir mi sizce?

Bence olabilir.

(2)

Bence mutluluğun resmini çizmek yerine
gülümserce yaşasaydı Abidin
hüznü bol bir kırlangıçla partial bir duvar
asla konusu olmazdı bu şiirin.

(3)

Bence kirpikleri mavi
ve saçları saman-
sarısı, saygın Vera
mutsuzluğuydu
Nâzım Hikmet'in.

(4)

Ey şiir!..
Bence hüznü bol bir kırlangıcsın şimdi sen!

GÜNLERİN GETİRDİĞİ

(VERİ)

Hey sen, Apoletli Piyano Subayı!.. Anlat:
Onca gizemli aşkınla onca sivil fantazyayı.

(VERİNİN İŞLENİŞİ)

Barda Melodram

–Saçı Kel Li Çu'ya–

I

Mesela:

Hırçın yağmurun تنها gecesinde
uğursuz bir şarapnel: felaket katil!
Komuyor sabaha; buğulu camlarını
parçalayıp döküyor acil.
Ve sokağa
mavi müzik düşüyor.

BU ESNADA

Hayret! Baştan başa ölmüş:
Yedi Canlı Yvonne: dilber fransız.
Umursamaz ve gülerdi yalnız
bütün hüznüyle.

BELAGATE DEVAM

Derin sahnesinde karanlığın,
hayır, imge değil... gerçek!
Kalbiyle ciğerleri hariç
bir asker!.. –Bulsa yolunu
elbet inlemeyecek!
Sürecek namluya, çekinmeyecek hiç;
kendi işini kendisi bitirecek:
oracıkta, sahnenin
güney ucunda–

Yazık ki mümkün değil!..
Kalbi, ciğerleri,
elleri dahi hariç
kurşunsuz
bir asker!..
Hamdolsun beceriyor:
kaçak prelüdeler geçiyor hayata
Chopin'den filan.

II

Çünkü ölmez
inleyen bir asker!
Tamir olur, savaşıır,
döner geri.

II

(ALTERNATIVE)

Tabii, şöyle de olabilir:

Aynı mekândayız: şarapnelin viran ettiği
Tabarin Bar'da.

Ancak,
barış zamanıdır
ve değildir revaçta
tombul güvercinler...

– devamla:

Birden, açılan kapı...
Sert kapanır.
Siyah ve uzun çizmeleri
Subay'ın.

Yüzü uykusuzdur.
Hüznü yedeğine almış yorgun yolcudur.

Eksiktir sağ kolu.
Yakışıklıdır fakat.

Ağzında cigarası...
yalnız ve dalgın
gezinmektedir tuşlarında:
ikinci hayret: vaki şey değil!..
kuyruklu bir Steinway, Tabarin Bar'da.

BELAGATE DEVAMLA:

.. Geliyor... üçüncü hayret:
ordu malı bir bıçak!..
Vınlar ve saplanır,
Fa tuşuna mıhlanır:
yüzük parmağı
Subay'ın.

.. Döven aydınlığı spotların!..
Aralanır, kadife perde.
Kıvrınır, yılansı ıslığıyla
sarışın bir yosma:
kadrolu bıçak atıcısı, Tabarin Bar'da!

–Kamera
Yosma'ya yaklaştığında,
bal gibi anlaşılacaktır elbet
Yedi Canlı Yvonne olduğu–

Yüzünde sinsî bir gülümseme
ve anlaşılmaz bir ifadeyle
ağlar Yvonne; neden sonra çıkar,
yağmurlu geceye.

Çıkadursun, beride:

tek kollu, yakışıklı fakat, Amerikalı, montgomerli, Apoletli Pi-
yano Subayı,
–hayret ki son olsun– tütün basmıştır yarasına ve direnmekte-
dir şevk ile:

Bissürü büyülü aşkıyle
bissürü fantâziyi
çalmaktadır
dümbelek eşliğinde.

İlişğinde;

- kardelenler... kır çiçekleri...
- Manolya Halk Bahçesi...
- yeter kadrosuyla fasıl geçmekte
Üsküdar Musiki Cemiyeti...
- ...ve
- ...hüseyin
- ...ileri

ŞİRİN ÇEKİRGE

(1. BAP)

Bir zıplar, iki zıplar...
.. üç de yakıştır.

(KAFİYELİ HEM TEHLİKELİ BAP)

Lâkin

dördüncü maddesinde diyalektiğin
Şirin Çekirge, rastlar:
Fena Tel Örgü'ye.

(AY IŞIĞINDA MAVİ BİR YILAN GİBİ PARILDAYAN
FENA TEL ÖRGÜ:

ASBESTLİDİR!
DİKENLİDİR!
CERYANLIDIR!
VAY!

(...)

(BİZ DÖNELİM BİÇAREYE: ÇEKİRGEYE.)

(N'apsın peki, ölsün mü?..)

(.. GELİR, HAZIRCEVAP BİR AFİŞ:
50X70 EBADINDA. LAMİNELİ.) (*)

Yalın söyler, şöyle ki:

*Kırılmasın, parmak ile!
Tükenmesin, saymak ile!
Doğsun yeniden, ölümüyle!*

(NASIL MI BECERECEK BUNU?.. ŞÖYLE BECERSİN:)

Zıplasın elbet
hop diye baştan.

(SİZ ZATEN YEŞİLLERİ NE ZANNEDİYODUNUZ LAN!)

Haa? Börtü böcekçi mi zannediyodunuz?

Onlar,
kırklarına erdiler
ve erildikte
hayat başlar.

* SÖZ KONUSU AFIŞİN DİĞER ÜSTÜN ÖZELLİKLERİ:

Bana mısın demez: rutubete-kire-ise-pasa okur meydana. Ayrıca,
 • Solmaz • Zamanla dönmez • Mukavimdir, yırtılmaz.

SÖZ KONUSU AFIŞİN HAZIRLANIŞ AMACI:

Yapılmıştır, şunun'çin: Baki kalsın, yol göstereyin'çin!..
Kime: yedi ceddine; kimin: çekirgenin.

SÖZ KONUSU AFIŞİN BİÇİMİ:

Resmedilmiştir, tıpkı şöyle: Ol çekirge, yandım deyip-devrilip;
dökülmüştür al kanı, şorlayı şorlayı; degrade zemin üstüne.
Fonda: kutsal gök... alıcı kuşlar... öte yandan, kahredici hüznü,
bozkırın.

SÖZ KONUSU AFIŞİN İÇERİĞİ:

Sunulmuştur, yukarıda:
Hazin, inançlı, kararlı,
saydam, öfkeli, duyarlı
*satırlar halinde, letrasetle.***

** 1999 baskısında, bilgisayar fontuyla.

YERLİ RÖNESANS

(1)

Kime ne? Ungaretti okurum belki.
Hatta belki
Ginsberg ile Ferlinghetti
bile okurum.

Çünkü Amen
deyip öldü benim
felçli gezen
Gezgin Babam.

(2)

Gömsek onu; defterine tarihin
hazin not iliştiirsek.

(ONU NASIL BİLİRDİK?)

İyi bilirdik.
Üstelik,
tabiat sahibiydi.

Çiçeğe, böceğe
ebruya meraklıydı.*

Severdi bahçesinde
toprakla uğraşmayı.

Otları yolar, çimleri biçer,
vakitler daraldıkta
mebzul içerdi rakıyı.

Amma
ve lâkin
huyu kötüydü.

Şöyle ki:

- materyalist
- hem müslüman
- bir keşişti
- pardon, imam.

* *Ve dahi, Nâzım'a.* **

** .. *Derken,*
işler sarpa sarınca,
çıkınından çıkartıp
Fikretler'i sunmaz mı?..

HAZİN NOT

Hey Tanrım!.. Kimliği bunalımlı kaç bin ölüye, haçlar mı diksek... kavuklar mı çıksak?.. Yoksa Rabbim, jenosid mi etsek: cümlesini... uyûriken?

(3)

Kim ki yanılır fena
bitti sanır bu şiir.

BU KİTÂBIN EKLENTİSİ

UZUN YÜRÜYÜŞ

(1)

Susacak ve konuşacak ne çok şey var.

Mesela zakkum: Büyüsünü yitiren bir sözcük işte!
Bu yüzden,
çıkıyorum kırlara.

Olur görüşelim derken bir dosta,
inançsız ve yalancı sesim
hayır, üzüyor beni.

Zaten,
yıllar var ki,
şehir değiştirmedim.
Ve hayrettir,
yerli yerinde duruyor
bunca gök.

Duradursun...
Rüzgârlar da dineli,
epriyen yelkenimiz
kefen bezimiz.

(2)

Onu fakat şöyle yırtıp
cart diye geçelim:

Saklı dehlizlerden
gizli koyaklara

yollar bulup yol eyleyip
yıllar sürüp gün eyleyip

çaşıt donlu uğru gezip
köyler basıp itler kırıp

tavuk çalıp tüyün yolup
derhal kesip çiğ but yiyip

beter olup cüzzam kapıp
kinin yutup inildeyip

ölen ölüp kalan kalıp
namlar verip namlar alıp

kurda kuşa yemler olup
isabetle kavuşalım:

menevişli mor sümbüllü
yayla çiçeği kokuşlu

esirgeyen dağlara!
esirgeyen dağlara!

(3)

(Bu meyanda,

şafak söksün, gün ıışısın,
biz inmeye devamla:

Nerelere şuralara:

Yamaçlara bayırlara!
Ovalara çayırlara!

.. Hitamında:

Gümüş derelere...
Zümrüt yeşillere...

Şükürler olsun, konalım.

Konuldukta,
basübadelmevt'e varalım.

Vardık madem, anlatmaya devamla:)

(4)

Neyi fakat? Niçin? Ne hakla?

Şu hakla: Akşamın balkonunda
batan güneşi, aziz şarâbı
yasak meyveyi, yeşil biberi
cemedip yazâriken,
aman!.. kem talihe kör uçuş:
safalar getirdi bir ölü kuş!
Adını da düşelim:
Değil serçe! Değil martı!
Parmak uçları çengel tırnaklı,
dahası: emici safihayla kaplı,
ayacıkları kanatlı,
sık tüylü, derviş kılıklı
şirin veba kuşumuz!
Üstelik,
memeli
yumuşak
ve huffaş!

Onu yakıp kül edip
anlatmaya devamla:
Saksıdaki biberi!
Saksıdaki biberi!

(ADI: ÇARLİSTON)

Şöyle ki, Nisan toprağına
cemresiz ve salâsız
ve gizli gömüldüler.

Olsun, süren filizlerine
ruhlarını verdik. Mesela:
bendeniz oğlu Mahir. Şadiye'den doğma.
İmdi... on beş yaşında bir gençtir
ve namından
kat'iiyen hoşnut değildir.

Vay benim, vay'lar götürsün,
ey benim, ey'ler getirsin,
hüznü hazin gençliğim.

Dahi şunlar:

Cesur kalbim!..
Duyarlı yüreğim!..
Sağlam pabuçlarım!..

Elbirliğiyle eskiyorlar.

Zaten, onlar da eskiyeli,
mahur bir şarkıdır geçmiş.
Ephesus'ta Joan Baez'in
sevabına söylediği.

ŞAHSİN PASTORAL KİTABINDAN ON DÖRT KADAR SAYFA*

* Bu baskıda, on kadar sayfa...

NİSAN

Dokunsam, diyordum
kadim sesli rüzgâra.

Tenha kıra uzandım,
göl hayatı inceydi.

Sürer,
yalın bir şiir.

Ekşi erik tadıyla.

GÜZELDUVAR GÜNLÜĞÜ'NDEN

–Sabahla! Sabahın serin
testisiyle başlarım–

Böyle deyip eskittim
yetmiş altı güneş günü.
Tanığımdır: ardıç dalı,
keçi yolu, şen patika.

(...)

Sabahla! Sabahın serin
gömleğiyle bitirdim.
Bayrak astım. Süsledim.
Özenerek ağladım.

(...)

Akşam vakti sularım.

KİMİ DEĞİŞİK KONULAR

Akşamın safasını anlatabilseydim bari!

Ama bırakmıyor beni gök. Ve duvardaki
kireç kokusu.

“RÜZGÂRIN ZARARLARI”

(1)

Çıkıp gittin...

Sokak
ve rüzgâr
sevinmiştir.

(2)

Dönüp gel... Gelirken,
sevinçler, telaşlar, yemişler getir.
Hem de çarşı, sor bakalım,
hoşnut mudur göğünden?

(3)

Ben mi?.. Seni demliyorum: Kurnaz
kafiyeler bularak... İşte bak, boynun...
diye yazdım. İlle de redif: boynun!..

.. ki açıktır: haylaz,
netameli rüzgâra.

PARK ŞAKALARI

(PARKTA KUĞU)

Güzel desem
güzel değil

ince desem
yeşil değil

nergis desem
çiğdem değil

boynu eğri
büğrü adem!

(PARKTA ÖRDEK)

Simit aldık
suya attık.

Sonra tuttuk
dalga geçtik.

Oysa yeşil
başlı ördek!

Dalsak bir gün
göle girsek,

durmaz narin
türkü söyler.

ŞARKI

Ay büyürdü, taze ay.

(Uyandırıp geceyi.

Tükenmeyen, serin
puslu geceyi
asardı göğün ucuna.)

Uzardı yol. Uzdıkça,
karpuz yüklü kamyonlar...

(Onlar,
güneşle inerlerdi
matah güne.)

* * *

Toplardım kuşlarımı
(mandolin çalardık
kuytu bahçede.)

Usanırdım elbet, gül satardım.

(Kazancımla yetinir,
mutlu olur, şarap içer,
şöyle derdim: hoh - hoh - ho!)

KUMPANYANIN PRİMADONNASINI:
ONUN GENÇLİK KAPRİSLERİNİ
KURMACAYLA ANLATIR:

(YOL)

Kargaların biriktiği tel
kopardı zaten

tren
geçip gidince

tren
geçip gidince.

Eh, yazardım
üzgün ovaya.

(O GÜNLERDEN, İKİ ADET SATIR)

Yorgun panayırlardan kalmaydı yüzü.
Sevinçler eskitmişti.

(PRİMADONNANIN BU SATIRLARI İLK OKUDUĞU GÜN
BANA SÖYLEDİKLERİDİR:)

“Sevinçler ki eskitilmez, anılır...
Yaşanır ve gülümsenir, anılmakla.”

(...)

“Zaten, üzülmeyi ki içim...
Tembihlidir, sevinir.”

(...)

“Yeter ki tünel bitsin.
Yeter ki tünel bitsin.”

(...)

“Bitince,
gelincikler görünür.

Bitince
çayır kuşu uçuşur.

Çabalanıp gülünür,
bitince.”

(...)

"Ancak, Şunlar da olunca:

Uzun tren uzun yoldan
yedi günler geçince...

Şafak vakti, ferahlayıp
menziline varınca...

kostüm hazır, ezber yeter,
hey'et tamam durunca...

.. başlar oyun:
 zg n yüzüm, telaş içre
mahcup ve mahzun
gülümser."

(O GÜNE İLİŐKİN NOT:)

Böyle hazin konuŐup
susmuŐtu bir zaman.

(BİTİRMEK GEREKİRSE, BİTİRELİM:)

Fakat,
kasabaya inince
yüzü
yanılttı beni.

Halbuki
Reis Bey'in gönderdiği
yedi adet karanfil
güller niyetineydi.

* * *

Ben söylerim, o hatırlar.

BERDEVAM

HALİM ŞEFİK GÜZELSON

(1)

Hatmilere su verin, yaseminler takının, Halim Şefik geliyor.

(2)

Bodrum'da, Demircan Çarşısı'nda,
 "Dilber İncir Ağcı"yla
 –bir gizemli iş üzre–
 sohbetle Halim Şefik.

(3)

Kumrugilleri yazıyor, ses etmeyin.

(4)

Derken, Üsküdar'a geçiyor.

Ver elini Setüstü.
 Ver elini İmrahor.

Halim Şefik
 şırl şenlik
 geziyor.

Gezedursun,
 bütün çarşı
 sevinç içinde.

(5)

Su katarken rakısına,
ağır ağır ekliyor:
Memleketi.
Börülceyi.
Ömrünü.

Eminim,
el değmemiş
incelikle ekliyor.

(SON)

Şirin ve demli ve makbul sözü
mehtap vakti, Sarıyer’de
baharatlı, olgun bir kavun.

Tadı,
çırılçıplak damağımda.

CEMAL SÜREYA: KUYUNUN ÜSTÜNDEKİ YILDIZ

Kayar, suya düşer:
hemhal olurlar.

CEMAL SÜREYA (SÜMBÜLSEBER)

Elmanın kabuğunu övmüş, şunun'çin:
sohbetin ve elmanın kurdu incinmesin.

(Kevser şarâbıyla, nergis şurûbuyla
Battal Gazi hem giyotin kılmıcıyla
onlârile vuruşmuş.)

(Arastada yağlı ipe
eyvah olsun, giderkene
aziz dostu Sancho Panzo
kurşun yakıp kurtarmış.)

(Maltız ve rüzgâr... bunlar da gerek.
Böyle deyip tutuşmuş.)

(Yüzü avluya dönük, gömleği arka odada.)

(Zaloğlu Rüstem'le mektep arkadaşı.)

(Çeşmeye tas bırakan şairler soyundan.)

CEMAL SÜREYA'YLA, AYAZ VE HAYAT PAHALILIĞI
ÜSTÜNE...

Kıştır, Muş'tur; evvel zaman
odun kömür çıtır çıtır
yanârıken, yansın şimdi
harlı yürek, fuel fuel.

LOKMAN'LA GEÇEN ŞEN GÜNLERİM

–yoksul yurda, çulsuz güne,
derin suya, narin kıra, bilgin ota, kuşbaz göğe dair
üzgün, bezgin, mahzun ve mutlu
şiiirler demeti–

İlk basım: 1982, Tan Yayınları

“ 224. Şairlere gelince, onların ardına yalnızca sapkınlar düşerler.

225. Görmüyor musun, onlar her alanda aşırı giderler,

226. hem de yapamayacakları işleri dillerine dolarlar.

227. Ancak inananlar, iyilik edenler, Allah'ı sık sık ananlar, kıyıcılığa uğrayınca öc alanlar böyle değillerdir. Kıyıcılık edenler de yakında göreceklerdir.”

–KUR'AN, ŞUARA SURESİ, İ.H. Baltacıoğlu çevirisinden–

“Kurduğumuz devletin, kurulabilecek devletlerin en iyisi olduğuna beni inandıran çok şeyler var. Ama inancımı asıl destekleyen, şiir üstüne vardığımız kuraldır.”

(.....)

“(...) Bu başıboş sanatı devletimizden atmakta haklıydık; aklın gereğine uymak ödevimizdi. (...)

(.....)

“(...) Hangi çeşit şiir olursa olsun, kendini haklı gösterebilirse, devletimize girmeye hak kazanır.”

–PLATON, DEVLET, 10. KİTAP, S. Eyüboğlu ve M.A. Cimcoz çevirisi–

1

BÖRTÜ BÖCEK

*önce
nehre gidilecek!*

*çünkü aziz
nehir bekler!*

LOKMAN'LA GEÇEN ŞEN GÜNLERİM

*–Lokman, bize civanperçemi gerek!
Bize mürver çiçeği gerek!
Bize turna gagası çayı gerek!–*

1. BÖLÜM

(TABABET İLMİ)

GİRİŞ

Lokman hekim der ki:
tababet ilmi
zımni
ve karmaşıktır!

2. BÖLÜM

(LOKMAN'A
KUŞLAR VE OTLAR ÜSTÜNE
AYKIRI SORULAR)

– Lokman, sence niçin
bazı kuşlar
yüksek uçuşur?

– Lokman, sence niçin
kuşlar ilmi
karmaşıktır?

– Lokman,
dulavrat otu
sence niçin
dulavrattır?

3. VE
SON BÖLÜM

(LOKMAN'IN
CÜMLE KUŞLAR VE NEBATAT ÜSTÜNE
GÜZEL BİR YANITI)

– Onlar günün erkenci gezginleridir
ve mümkün değildir onları anlamak!

FELSEFİ VE ABUZER

1

*"Kuramsal doğrularla pratik yanlışlar arasındaki çelişki delirtti Aldu-
zer'i!"*

dersem eğer;

şaka değil,

gerçektir sözüm!

Koyun siz de gerçek

sözüme bir mim!

2

Kuramsal doğrularla pratik yanlışlar arasındaki çelişki delirt-
tiyse Alduzer'i;

Bizim ilden, sarhoş gezen, amca oğlu Abuzer'i;

Hangi namert kuşlar bunlar?..

Hangi mel'un keçiler?..

Yiyip bitirdiler!..

Dağ yolunda bıraktılar!..

Küller, küller, küller başıma!

GÖNLÜ ÜZGÜN BİR KEŞİŞ

*"Siyanür içsem ve ölsem!..
Çünkü mutlu yaşamadım."*
diyordu keşiş.

(Çağdaş,
uygar bir keşişti.)

Kiliseden
yıllık izin almıştı
ve gezgin
turist olmuştu.

Singapur'dan
vapura binmişti.
Binerken bütün
balıkları kutsamıştı.

Ve keldi.

Kalbi müthiş
yorgundu.

Bu yüzden
rüzgâra aldırmadı.

Yol boyunca esnedi.

Esmer
bir adamdı.

Çukurdaydı gözleri.

Bir gün
deniz bitti.

Rıhtıma ustalıkla
yanaşıp demirledi
geçkin vapur.

Keşiş
kitabını kapattı.

Sultanahmet
camiine gitti.

Renkli
mozaikleri izledi.

Ah, hiçbir şeyi
değiştirmede bu!

Hâlâ umutsuzdu.

Akşama doğru
şöyle konuştu:

*"Siyanür içsem ve ölsem!..
Çünkü mutlu yaşamadım!"*

DUVAR HALISI İÇİN NESNEL TÜRKÜ

Ormandan kovulmuştur.

Geyikleri anlatır.

Ceylanları, bulutları,
yağmurları resmeder.

Avcılardan hoşlanmaz.

Barajları hiç sevmez.

İmanlıdır, namaz kılar,
dini bütün savaşıdır.

KUŞÇU KIZIN ÇÖREKLERİ

Kırı andırır.

Kırda تنها duran
sümbüllere benzer.

Yamaçlarda gezinir.

Rüzgârlarda kurunur.

Yorulunca,
bulutlarda dinlenir.

Şenliklere katılır.

Çörek satar.

ŞİİRCİK ŞİİR

Fikri ince
gelincikle
nedimesi
çayır kuşu!

Yola hayli
uzaktaki
yapayalnız
tarlacıkta!

AĞAÇ BUDAYICILARINA
VE YASLI GÖNLÜME DAİR
KEDER YÜKLÜ ŞİİR

1
Aklı evvel bilgeler
sıkılmışlar besbelli;
onca yeşil çığlığı
tekmil, budamışlar!

2
Ben de yaslı gönlüme tırmandım!

Yaslı gönlüm
safi kekre acıydı!

Of!
deyip indim.

Huysuz kenti gezindim.

Keder yüklü
duygularla!

MAYIS AYI NOTLARI -1-

Hazin geçen Mayıs ayı!
Sen ki bana şunca şeyi:

seherdeki
üzgün göğü

narin yurdu
bezgin yeli

bir de saydam
suda yüzen

suya kardeş
nilüferi

bana kırdı
anlatsana!

MAYIS AYI NOTLARI' -2-

1

Hayli zengin ve yeşildi ova!
Yalnızlaştık;
kuş sesleriyle!

2

Tütün sardık, göle doğru yürüdük,
avcılar izledik; sazlıktaki
avcıların külahları renkliydi!

3

Kıra gitsem; kırdan cinli
uyuklasam!
Ecinnili
kühahımla!

4

Dönerken geri,
azgın nehir
gibi dönerdim!

MAYIS AYI NOTLARI -3-

1

Kırı anlatamayan şiir,
mutsuz
ve köledir!

2

Keşke mutlu
kıra doğru
sürseydik onu!

3

Belki hırçın
rüzgâr olurdu.

4

Kırı anlatamayan şiir,
hazin
yurtsamadır!

KÖTÜ YOKUŞA SÖVGÜ

Ben ki bezgin
kederle indiğim,
inerken yerindiğim;
şaşırdığım, bunaldığım,
üzüldüğüm, alıştığım,
kara donlu, fesleğensiz,
gönlü çıvgın yokuştan
geçmem, geçmem bir daha!

Nehrin ordan giderim!

MAVİ ÜSTÜNE KISA BİR KONUŞMA

“— Denizi at!
göğü de!..
Yani yalnız
kalsın yüreğin.
Yalın
ve çıplak!”

“— İşte o zaman
vadiyi taylarla
hırçın bir
riüzgâr basacak!”

LOKMAN'LA GEÇEN ŞEN GÜNLERİMİ UNUTAMIYORUM

*–Zehirlenip ölse Lokman,
cümle otlar, cümle kuşlar,
hüznü derin şarkı söyler–*

1. BÖLÜM

(İNCE SORU)

“— Lokman oğlu!..
Lokman oğlu!..

Nedir yoksul
çağda seni,
böyle mutlu
kılan şarkı?”

(İDİL YANIT)

“— Dağla rüzgâr!
Dağla rüzgâr!
Bir de belki
şen bayraklı
gezgin sesim!”

2. BÖLÜM

(YALIN SORU)

“— Lokman oğlu!..
Lokman oğlu!..

Sence nedir
mutlu kır
var eden?”

(BOLCA YANIT)

“— Bence kurnaz tilki sincaptır,
mutlu kır yoktur,
pelin otu üzgündür,
şirin sözüm bitmiştir,
kente veba girmiştir!

Yangın!
Yangın!
Yangın!

İşte benim, kâfurulu
şirin sözüm, burda bitti!”

2

HEZARFEN

ÇOCUKLARLA BAŞBAŞA

1

KIŞ MI DEMİŞTİK, VAZGEÇELİM!

Çocuklar, dersimizin
konusu kış. Ve biz
bakın; bilmediğimiz
bir kuş, bir gök; hezarfen
bir gök; duygulu, erken
bulutu içimizin!..
Yoruyor kalbimizi
değil mi... Olsun, bizi
böyle yorsun, gidelim;
gitmek diyelim buna.
Ve çıkınlarımıza
ibrişimler dizelim.

Çocuklar, dersimizin
konusu kış!
Ve biz
bilmediğimiz
bir deniz
kıyısından geçip
gitmek üzereyiz!
Çocuklar, madem
böyleyiz;
kumun ve suyun
tarihini uyum
diye yazalım
da gidelim.

2

BİR DUYARLAMA

İpek Berberi'nde
dünya haritası.
Maviye boyalı
üzgün tabelası;
gariptir, düpedüz
akşam alacası
bir şey; unutulmaz
bir tasvir!..

Eli asi
diye imzalanmış.

Eli asi
güneşleyiz.

3

BERBERİ ARAMAK

Çocuklar bugün
gerçekten izin!

Akşama kadar
güzelce gezin.

Gezerken cümle
âleme sorun:

Nerdeymiş İpek
Berberi deyin.

“Nerdeymiş???”

“Gökte miymiş?!!”

“Niçin ordaymış?”

diye kızın.

Kızgın güzel
güneşleyiz.

RÜZGÂRLI ŞİİRLER'DEN

(DİNGİNLEŞEN ŞİİR)

Öpersem,
kuş seslerini öperim!
Bir de belki
çığlığını!

Böyle deyip seyreldim.
Suya doğru yürüdüm.
Rüzgârsız
ve bulutsuz.

(ÜZGÜN ŞİİR)

*"N'olur hiçbir anne çocuğunu tokatlamasın
kurşun sıkmasın ormandaki hiçbir ayıya
koparmasın mermi akkavağın tek bir dalını
(...)"*

*–İzzet Saraylıç'ın,
Necati Zekeriya çevirisi bir şiirinden–*

Akkavak dalı!..

Masahını dinleyeli,
uyku nedir, bilmez oldum.

Sen de artık, esme bari;
esme narin
rüzgârınla!

(KEKRE)

Şiir yüklüyüm;
ezik
yazıyorum:

*Keşke cemre
günlerinde olsaydık;*

*kıpırtılı, serin
cemre günlerinde!*

*Seni zengin
kucaklardım!*

(NOTLAR)

1

Ovayı sis basmıştı, kimbilir nerdeydi yüzün!

2

Kışın buzdan şiirine sığındık!

Sessizlik, kar ve yağmur
gizlesin diye bizi.

3

Patikaya indik; kuşların
donarak öldüğü çukur
hayatımızı anlatır birazcık.

4

Nedense,
kötümser duygularla
hazin bir kış geçiyor.

GÜNE DEĞEN ŞİİRLER

(DIŞARISI)

Sanki hazırcevap bir göl
gibi baştan başa gökyüzü!

(SOKAK)

Keşke doğruca
denize inse!

–Kıpırdayan,
beklenmedik
bir denize–

(YÜRÜMEK)

Şöyle bazı sorularla:
“— Belki ben nereye gidiyorum?”
“— Belki çiçek dağına!”

PARKTA YAZMAK

1
Güzel... Çok güzel; çünkü ben
ne yazdımsa yırtıp attım,
sonra bir gün parka gittim;
yapayalnız, parka gittim;
hırkam yoktu, gömlekleydim
suya karşı oturdum.

2
Sanki birden, size benzer
ufak tefek bazı şeyler...
yukarlardan, bulutlardan
minik minik, çığlık çığlık
düşüp gelen göçmen şeyler...

Seyre daldım, gülümsedim,
düşler kurdum, hayra yordum,
gökte zengin yıldız saydım,
gençliğimi düşündüm.

3
Sabah parkta yazmanın
hayli serindir hüznü.
Gazeteniz titreşir,
şiiğiniz boy atar.

LEYLAKLI ŞİİRLER'DEN

(NESNEL GÖZLEMCİ İLE
İLK YAZ ÖZLEMCİSİNİN
KONUŞMALARINDAN ALINTILAR)

1
İLK YAZ ÜSTÜNE BİLMECE,
KUŞLAR ÜSTÜNE SORMACA,
YANILMA-YANILMACA

“— İlk yaz nedir? Nedir sence?”
“— Kuşlar dönmüş bence.”

“— Demek sence kuşlar dönmüş!..”
“— Sevinç olmuş badem dalı.”

“— Çorak yurdun ezik dalı!..”
“— Suyun sesi!.. Çılgın sesi!”

“— Suyun sesi incelmış!..”
“— İncir ağacı yüklü yemiş!”

“— Demek sence böyle olmuş!”
“— Hem de yurdu leylak sarmış!”

“— Yanıldıysan, şaşkın bayım...”
“— Yanılsam da böyle olmuş!”

2
İLK YAZ ÖZLEM CİSİ ÖC ALIYOR

"— Bugün nerde sıkıldın?"

"— Kızılay'da gezindim."

"— Gezinirken dolaşan
yurttaşları gördün mü?"

"— *Vitrin bakan
geçip giden
nice insan
gördüm ben.*"

"— Başka neler
gördün sen?"

"— *Adamın birini gördüm.
Gima'ya girdi.
Zeytin aldı.
Karşıya geçti.
Dolmuşa bindi.
Evine gitti.*

"— Giderken leylak
dalı aldı mı?"

"— *Zeytin aldı; yeşil zeytin...*"

"— Demek bitmiş zeytini!"

"— *Leylakları bitmemiş.*"

(ŞENLİK DOLU ŞİİRLER)

1

ÇİÇEKÇİLERİN ORDAN PAZARA GİDERKEN

Öyle güzel geçtin ki köprünün üstünden...
Leylaklar gibi geçtin,
şebboylar gibi geçtin,
incirler gibi geçtin...

Ben de arkandan sevinçe yürüdüm.

2

GECELEYİN BİR DİZE

Ay denize düştü, ben ıslandım.

(ÜÇ ŞİİR)

1

ARMAĞAN

"— *Kızgın adam, kızgın isen
leylaklarım senin olsun.*"

2

İLK YAZ ÜSTÜNE SÖYLEŞİ

"— Bu leylaklar da niye böyle çoğaldı?"
"— *Herkesin eli morca leylak!*"

"— Hep de leylak!.. Neden peki?"
"— *Çünkü ilkyaz geldi!*"

"— Bunu herkes bilirdi..."
"— *Ama sen bilemedin!*"

3

İSTEK

"— Bilgin adam, bilgin isen
leylakların benim olsun!"

BAHÇELERDE SÖYLEŞİ

1

Yağmura doğru uyandım.
Bahçedeyim. Çiçek dolu bahçede.
İğde ağacı arıyorum.
– koklamak için.

2

Ben ki iğde ağacı arıyordum,
bana şenlik dalı değdi.

3

“— Kuşlarınız nerde cümbüş dalı?”
“— Tutamadım onları, yükselerek gittiler.”

“— Dönerler mi dersiniz?”
“— Bekleyeceğiz, bayım!”

“— Dostum şenlik mürdüm dalı,
bari konuşalım beklerken!”

4

Bir gün, benzer bir andı;
söğütlerle kalkmıştık...
Söğütlerle, hüznlerle,
sevgilerle, yağmurlarla
kalktığımız taşlık!..

Yerimizi usulca
serçelere bırakmıştık.

İlkyaz göğü altında.

BELKİ BİR ŞİİRİN DOĞUŞU İÇİN NOTLAR

Şarap içerek tarih şiirleri yazmanın lezzetini tadıyorum.
Karımsa nar soyarak yardımcı oluyor buna. Ve soydukça,
mutlanıyorum!

Çünkü tarih
şiirleri yazmanın
lezzetini yaşıyorum!

"Çatlayan sevinçtir nar!"
Diyor karım. Ve soymaya
başlıyor kıvancımı.

Kıvancım,
sonsuz
bir çukur!

"Bir kapısı daha varmış!"
Deyip giriyor. Kurnaz
ve meraklı
bulucu!

Kırda, kırın ortasında,
bir evceğzimiz varmış da,
kapısında at nalı asılıymış,
tokmağını vuruyormuşuz,
bizi uykular bekliyormuş,
gibi bir çukur bu!

"Her şey nasıl da inceden inceye düzenlenmiş!"
Deyip susuyor!
Onun, bu şaşırtıcı, kırmızı sözleri
ve sofradaki, anlatılmaz
dişi güzelliğindeki, çılgın
nar tanecikleri, böylelikle
şiir olup çıkıyor.

BEN, YASEMİN, NERGİS VE GÜL DALI

Baktı;
kasımpatı bir gök!
Gibi ansızın, hayret!..
Onca nazlı nergis ile
gonca gülün gül sapı!

Akşamdır, hüzündür
diye yakaladığı
bir ses; kuşların,
kuşların çığlıkları!

Almış bütün
bütün gidiyor:

Eli küçük
bir paket.

İçi dolu
şöbiyet!

Alın ışık
yansıması!

Kalbi sevinç
karmaşası!

Olmuş bütün
bütün gidiyor.

Kendi güzel
yurdu güzel
bir gök dalı!

Durdu.
Hayret!..
Diye bir çiçek!
Açtı açacak
düştü düşecek
öyle nazlı
öyle ürkek
bir çiçek!

Beyaz mı beyaz
yakın mı yakın
incecik, narin
bir ak çiçek!

Acep
kime gidecek?

Belki hazin ve tüliden
ve mavi bir sabah
vakti gibi erken
bir şafak... sökerken;
börtü böcek, gezerken...

Tut ki öğlen!..
Bezgin kuşlukta!
Harlı sevdıyla!
Diye doğruca
koşup da
bize gelecek!

Gelsin, ne güzel...
Aklı başından
çıkıp gidecek!

Aklı ince
sevdalı bir
ak çiçek!

Koptu kopacak
düştü düşecek
sanki salkım
söğüt dalı!

Sordu:
"— Yahu, nedir bunun adı?"
Adam: (Bıyıklı, esmer ve ince)
"— *Yasemindi, demin, az önce...*
Nergis olmuş birden,
herhal seni görünce...

Demek nergis
olmuş beni
birden böyle
güzel görünce...

Hey ben! Adım,
narin güzel, yorgun bezgin,
aklı evvel gül dalı!

BİR İŞVE HALİ

söyleşenler
BIÇKIN SEVDALI
ile
GÖNÜLLÜ

uzaktan
giderek yaklaşan
bir ses:

"— Hey! Ben geldim."

"— *Sen hoş geldin.*"

"— Ben sana geldim!"

"— *Güldüm; göresin.*"

"— Tarçın kokar benim sesim!"

"— *Sesine aferim!*"

"— Hayli sıcak tarçın kokar!"

"— *Tarçın, sözün niçin uzar?*"

"— Ama tarçın kokar sesim!"

"— *Koksun!*"

"— Benim tarçın kokar nefesim!"

"— *Olsun!*"

"— Tarçın kokar benim sesim.

Ama tarçın kokar sesim.

Tarçın kokan nefesim,

hayli sıcak tarçın kokar!"

"— *Tarçın, seni koklarım!*"

BİZİM EVİN GÜZELLERİ

1 KARŞIMDA KIZINI SALLAYAN GÜZELE GÜZELLEME

Tavandan sarkan
beyaz çiçeklik
içindeki arsız
rezil sarmaşık,
gizliyor esmer
yüzünü onun.

Gizlesin!

Kıştan çıkma
yüzüyle gezindiği
güzeltik bir
kız varmış,
Umran'mış adı...

2 SÖYLEŞİ

“— *Şimdi sence
umran demek
ne demek? ”*

“— Haydi sessiz
durmak Umran
demek oluyor.

Umran kız
işte sessiz
duran uslu
bir kızmış...”

Böyle söylüyor
ilkyaz masalını.
Alını uykuya
incecik değmiş
bir sevgi...
Kalkıp kucaklayacak
az sonra beni.

3 SÖYLEŞİ SÜRÜYOR

“— *Ama olsun,
umran demek
ne demek? ”*

“— Göğе bolca
sarı yıldız
atmak Umran
demek oluyor!

Umran kız
işte yıldız
atarmış göğе.
Bolca parlak
sarı yıldız...”

4 SÜRÜYOR GÜZELLEME

“— *Ama bence
umran demek
şey demek... ”*

“— Şimdi size
çokça kötek
atmak Umran
demek oluyor! ”

Böyle söylüyor
ilkyaz masalını.
Alnı uykuya
incecik değmiş
bir sevgi...
Kalkıp kucaklayacak
az sonra beni.

5

Ağlasam mı sevincime?
Benim güzel sevincime
karışsın denizleriniz.

Hepsi... Durgun, hırçın, hatta
kararsız... "*Bozsam mı acep?*"
diye soran. "*Birden esip
dursam sonra!*" – Bunu rüzgâr
söyledi. Hareli, ıslak
yüzen suya:

"— Bana biraz
bakar mısın?
Nerde senin
çiçeklerin?
Nerde senin
sende açan
suyu serin
çiçeklerin?.. "

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

1

Yerinmeyi unutma!
Umarsız kalınca.

Geceye sarıl;
tanış geceyle!

Ona hazin
türkü ekle!

2

Çulsuz güne doğru inen
tomruk yüklü bilge derviş!..
Yalazlanır; elvan yüzü
yurda yakın, cümbüş olur!

Billur yüklü, şırıl şenlik,
güne bakan, elvan yüzü!

Al yazmalım! Serçe kuşlum!
Rüzgâr saçlım! Menevişlim!
Su nakışlım!

İfildenir, kımıldanır
civan kaşlı dantelası!

İçli sesim güne değer!

Değsin!..
Selvi boylu güne insin!
Çengi baykuş susunca.

3

Elbet suyu görünce!
Elbet suyu görünce!
Dere boyu, kirli akan,
kirli olsun, serin suyu!

İşte sen de şakrak
türkü söyle ona!

Sevinmeyi unutma!
Narin yurda gelince.

ESKİL KENTE GİRERKEN

(BAHÇE)

Yani tırtılların
ve suyun
ve daha başka
birçok şeyin
de bahçesi.

(ÇEŞME)

Dinmez
bir hüznü
anlatır
gibi sesi.

(YALAK)

Bütünlercesine bu hüznü,
öylesine bezgin
öylesine eski
bir kentin
sanki sayrı
düşen kalbi
denli yorgun
ve sarı.

YEŞİL BAHÇE ÜSTÜNE YANILSAMALAR

(ÇİMEN)

Duyduğum
en güzel
insan ismi.

(ÇAY)

Nasıl da sıcak
nasıl da demli
bir yorgunluğun
hemen ardındaki.

(SÖYLEŞİ)

İşte orda...

Taşlığın otlarla
bitiştği yerdir
diye gölgelik
bir suda.

GÜZE DOĞRU SEVGİ SÖZLERİ

Üşüyorsun, camı kapat;
sana kuşlu hırka ördüm!

ÇARŞI

Ürperdiğim suları ve kendimi anlamaya çalışıyordum; bana şiir yetmiyordu!

İnsanlar yoksul güne yürüyordu; onlara derme çatma evler kuruyordu ustaları!

Kendini güze atıyordu çarşı.

Bense bana tavşan kanı bir çay demliyordum.

Sarı yaprak rengi hırkamı naftalinliyken giydim.

SU TADINDA

(Seçmeler)

İlk basım: Genç Grafik Yayınları, 1980

Su Tadında'nın birinci baskısında yer alan iki şiir bu baskıya alınmamış, "Artık Mağaram Yok Benim" ve "Bir Park Gezintisi Üstüne Bazı İzlenimler" adlı şiirlerde ise zorunlu bazı değişiklikler yapılmıştır.

S. A.

– *Yalnız değildim ki orda...*

*o çıplak
göğün altında,
sabahtı! Ormana karışan
bir sabah
gibi indim
nice güzel duyguyla...*

*Çoğaltarak beni, yan yana
geçtiler, tuhaf bir tıpırtıyla
giden sürü
uzakta, bir çizgi olunca,
yazdım erken
başlayan günü:*

*Mavidir
diye yazdım.*

SU ŞİİRLERİ

1. SUYUN SÖYLEDİĞİ

Bırakın akayım
dedi su. Şöyle... tadımla!

Karışırken derenin kumlu
yatağına doğru su
akayım dedi şu sonsuz
tadımla!

2. DEREYDİ GİDEN

İşte benim
saygıyla geçtiğim
bir sevgidir
şimdi ova.

Taşır suyun
güzel tadını
taşır, ırmaklara.

3. IRMAK ANANIN SÖYLEDİĞİ

Böyle büyür
çünkü sevda.
Büyür yuvarlarım.

Çatlar gövdem yetmez
yetmez damarlarım.

Günler yetmez, hayat yetmez,
dinmez benim acılarım.

Haydi benim asi
bir gelin gibi şimdi
kıvraktır, şahbazdır sancılarım.

4. BU DA DENİZ ANANIN SÖYLEDİĞİDİR

Yetmedi suyun
derenin
ırmağın
çatlayan kalpleri
hayır, yetmedi.

Yetmez öyleyse benim de kalbim!
Yetmez deniz olmaya!

5. BU DA OKYANUSUN...

Tadım suyun
serin tadı.

Serin suyun
güzel tadı.

Güzel suyun
bitmez tadı.

Tadım suyun!..
Suyun tadı...

6. GÜN DE SÖYLER TÜRKÜSÜNÜ

Başlatır!..
Bütün kuşlarını başlatır!

7. BEN DE SÖYLERİM

Kimse yetişemez kalbime benim!
Kim ki yetişirse
sevgilim olur benim!

İnce
ve değerli sevgilim!

8. BİR GÜZELLEME DİR SÖYLEDİĞİM

Binlerce çiçeğin güzelliği
üstüne olsun senin.
Senin o yalın
güzelliğin üstüne.

Binlerce çiçeğin güzelliği
üstüne olsun senin.
Senin o sonsuz
inceliğin üstüne.

Binlerce çiçeğin güzelliği
üstüne olsun senin.
Senin o saydam
duyarlığın üstüne.

ACIYLA DÜNYAYA

ÇOK SEVGİLİ BİR SES İÇİN TÜRKÜ

—Ceyhun Atuf Kansu'yla birlikte—

Sen sevgilim, acının şafağı!..
Sen; döken sesini, dağ başlarından
ovaya, suya, suyun çılgın
akışındaki hıza
dökerken kendini
nasıl da kanayan
şafak!..
Anlat bana bir kalbin
gündemindeki
karşı konulmaz şeyi: sevgiyi!
Anlat ki çoğalsın
benim de sesim.

Değiştirirken rengini gökyüzü,¹
çayırılar... tarlalar...
yalımınla, tutuşurken...
bir yangın oluyor hayat;
saran dört yanı, dalayan
o yangının
bütün nazlı kuşları
korkuyla kanatlarını
vuruyorlar göçmen
bir ufka doğru, vururken...
sesin senin, gurbetçi
gezgin sesin,
karışıyor tüylerine
binlerce serçenin
alevden ığılığı
yakıyor dünyanın
dağlarını, bayırlarını
hızla, yakınca.....
uzakta... kavrulan, kül renginde kalan
bir köyün umarsız
bekçisi gibi gece, bitince...
gün başlıyor sevgilim, gürültü
ve hengâmeyle sen,
düşüyorsun, serçelerin de düştüğü
genişliğin içinden
yeni bir yangın
gibi yurduma.

Anlat... anlat şimdi bana;
geleceğin ve zaferin
türküsünü söylediğin
sesin
gülден balkıyan
bir ışıık
seli gibi
dolarken içime...
anlat dünyanın
sonsuz ve mavi
bütün denizlerine
sevgiyle inerken bir nehir,
inerken çakıl, inerken kum...
anlat kalbini özlemin
ve umudun
çevik
kalbini anlat!

Şafak sen, söyleyen nicedir;
sabrın... dinmeyen sabrın
öfkelerini söylerken...
birden, içinden gecenin
uğultuyla çıkıp gelen
ve toprağa demirden
nişanlar döken
uzun... upuzun bir trenin
hızıyla geçen;
köprüleri, tünelleri,
köyleri, köy evlerini,
otlakları, düzlükleri,
düzlükteki sığır
sürüleriyle insan
yüzlerini de geçen
o tren
nasıl giderse ıssız
gecenin içinden
doğan gün
birden,
nasıl kaparsa onu,
şafak sen
işte anlat bunu!
Anlat hayatın
candan, mutlu
gururunu yığdığın
sesin
büyürken yanında sevginin
ve özlemin
patlayan bütün
başaklarını anlat!
Durma anlat, anlat haydi...
Ne desen inanacağım sana.

İÇTEN BİR SEVGİNİN

1. BİR RESMİN UCUNDAN

Çerçevesi
binlerce kuşun ılııyla bezenmiş
orman ve su tasvirleriyle yüklü
bir resmin ucundan
ince güzellikler taşıyan
bir ceren gibi
sessizce inerdin...
süzölür gibi boşluktan
bütün yüzünle gülerdin, bütün alınla...
alın!.. o şaşırtıcı genişlik...
ve yüreğindeki sevgiyi
yoğun, sınırsız sevgiyi
hayır, mümkün değil
taşıyamaz bu incelik...

Uçurumların, dağlık yerlerin
ürkütücü mağaraları olur, hiç bilinmeyen...
İçlerinde çok gizli
şiiirler saklıdır, bu yüzden
atmacalar, şahinler, kartallar
korur onları
kimse geçemez önlerinden...

– kurşun bile...
kesilir kalır!

Salt bulutlar... çarpışarak onlar
geceye mavi
yalımlar atarlar.
Bir sağınaktır başlar o zaman.
Sarsıntıyla kendini
dışarıya vuran şiiirim
su tadındaki bir resmin
çerçevesi olur. Binlerce,
binlerce kuşun

çığlık çığlığa gezindiği
orman ve su tasvirlerinden
düşerken sen...

ince güzellikler
taşıyarak yanında
sessizce
gelirdin...

Suçlu
şaşırmış
bir çocuk gibi...

Sevgili
bir çocuk gibi...

Haydi şimdi diri
ve tutulmaz taylarla ol
geçip git bu şiiri!..
Geçip git! O değil,
kalbini tutan senin.
Uçurumların, dağlık yerlerin
mağarasına dönecek o!
Gizli... çok gizli
şeyler barındıran
ürkütücü mağarasına!

2. ARTIK MAĞARAM YOK BENİM

..... hayır, dönmedim!
 Çünkü mağaram falan
 yok artık benim!

Ucundan
 eskiterek bir resmi
 sevgili bir ceren gibi
 indiğin günden beri
 artık bütün mağaram
 sensin benim.
 Başka mağaram
 yok artık benim!

Donatmak için duvarımı
 çırpınışlarla bana
 zambaklar, nergisler toplayan
 su kuşları...

Artık onlar da yok!

Onlar şimdi
 fırlarken göğsünden senin,
 ucundan
 sessizce indiğin
 o resmin
 lacivert ve sabırsız kuşları
 karışırken saçlarına senin,

sen ki şimdi
 daha saydam
 daha güzel
 ve dayanılmaz
 bir ülkesin!

Karanlık, ürkütücü mağaram
 işte bunun'çin
 artık ülkem değil benim!
 Atmacalar, şahinler, kartallar...

– bekçileri sessizliğin
 onlar da indiler seninle.

O ıslak
 resmin ucundan
 kayarak düştüler – hızla...
 hızla toprağa...
 Yedi yuttu onları
 toprağın cinleri...

İşte bunun'çin
 güvenli bir ülkem yok benim.
 Benim ülkem yok! Saydam
 ince
 ve dayanılmaz
 yurdundayım senin.

Duru güzellikler taşıyan yurdunda
 birkaç şiir...
 birkaç şiir daha
 büyüterek... gideceğim!

Örselerken içimi günler
 mutlaka gideceğim!

Çünkü kaçmak isteği
 sarıyor beni.

Yeşermesin diye sevda
 boğmasın diye sesimi,
 işte bunun'çin gövdemi
 telaşla تنها
 bir dolmuşa
 nasıl da atarken....

hep aynı sıkıntıyla
– birkaç şiir daha...
birkaç şiir daha...

–peki ne zaman gideceğim–

Kuşkuyla bir gün
bunu kendime sorduğumda
akşamdı, yürüdün sen
ince
yağmurun altından
bir kardeş
gibi geçtin.

Yaşadım bu anı
derin acıyla!

3. AMAN ÇOCUKLAR BASACAK YÜZÜMÜZÜ

Dönüp
aynaya mı baksam?

O zaman sanki
yeni bir duyarlık
alacak beni.
Yansırken yüzüme yüzün
fakat geçelim, gidelim şimdi
her gün, gülerken dahi
taşıdığımız bütün
hüzünleri...

geçelim...

Aman çabuk geçelim!

Çocuklar... çocuklar
basacak yüzümüzü...

Kırmızı
elmalar
gibi çocuklar...
Karıncaların
ateş böcekleriyle seviştiği
bir masal tadında
onlar çocuklar
basacak kalbimizi...
Birden
tepelerden inen
haydutlar gibi...
Küçük
haydutlar gibi...

Hemen tutup
bir resim çizmeli şimdi!
İçinden o resmin
şimşeklerle ırmaklar geçmeli.
Dereler, pınarlar, tozlu yollar...
açık, gevşeyen bir gök,
geniş bir ova... Ucundan
patikalar geçmeli. Usta adımlarıyla ordan
keçiler, oğlaklar inerken
aman, çabuk çizmeli
gri-mavi bayırları
unutmadan, soluk soluğa
çizmeli!

Haydutların
silahlarıyla indiği
pam... pam... diye indiği
küçük
haydutların
resmini
çizmeli!

Yeşil şapkalı
kırmızı sakallı
siyah gocuğuna
artık sığmayan
şişman
bir adam...

Onu da çizmeli!

Beyaz patiskadan
örtüsü olan
bir masa mı
bulsak ona...
üstüne masanın
çay bardakları
demlik, şekerlik
filan da mı
koysak...

Otursa masaya
bir güzel kurulsa mı...
Gocuğu siyah
kendisi şişman
yeşil şapkalı
sakalı kırmızı
adam
çıkartıp torbasından
afiyetle yerken
kekliğini,
ayaklarındaki
avcı potinleri
kırdan gezinip duran
iri
sincaplar gibi...

Zıplarken çocuklar
potinlerinde adamın
yer cinleri
gibi...

Ben dönüp
aynaya mı baksam şimdi...

Çoğaltmak için kendimi
dönüp
aynaya mı baksam?

Yoksa o resme mi...

– İnce
güzellikler taşıyan
yüzünle senin
büyüttüğüm
o resme mi baksam?

– O hâlâ bitmedi ki...
Hâlâ yeterli değil ki...

Kırmızı sakallı
şişman, çok şişman
adam dahi...

Değerken yeşil
şapkasına güneş,
ateşten bir top
gibi değerken güneş,
ağaç dallarından, itişerek
yüzlerce çocuğun birden
pam... pam... pam...
diye inmesi
dahi...

hiçbiri
hiçbiri
yeterli
değil ki...

Dereler... tepeler...
yeterli değil ki...

Oğlaklar... keçiler...
yeterli değil ki...

Gezinirken, kendini
avcı potinleri sanıp
zıplayan hızla, zıplarken
kulağını kuyruğunu düşüren
o şaşkın
sincap dahi

yeterli
değil ki...

Hâlâ bitmedi ki...
ucundan
sessizce indiğin
o ıslak resmin
gizli, çok gizli şiiri
anlatamadı bir türlü
senin sonsuz
incelikler taşıyan
kalbini, bedenini
bu şiir
bilmiyor ki
tanımıyor ki
anlatamaz ki...

4. DÜŞSEL BİR ZAMANLAMA VE BECERİKLİ BİR SON

Zorlayarak günleri
sahi, becerdim mi
aşıp gitmeyi
bu şiiri?..

– Yeşermesin diye sevda
sakın yeşermesin,
boğmasın diye sesimi...

Konuşacak ne çok şey vardı oysa...
insanlar, aykırılık
ve birden... keder
dolu bir hüznün
onulmaz ve güzel
tadı üstüne
konuşacak bunca şey varken...
uzakta, çok uzakta
toprağın yeşillenerek
büyüdüğü noktada
benzer nice yorumla, nasıl da benzer
yorumlarla sanki
baktığımız
hayat.....
fakat bırakmıyor ki içimizi hayat
dökelim aykırılığa...

İşte bunun'çin, öğlen aralarında,
akşamları, yorgunlukla
sürüklüyor ayaklarımız
yılların o korkunç alışkanlığını
sıkıntıyla tanış
yollardan geçirip
odalara... hep odalara
yığdığımız öfkemiz
kalıcı izler
bırakmadan duvarlarda
ve uykuda
eriyip
gidiyor...
Eriyip gidiyor her şey
ve hiçbir şey
daha açık söylenmiyor!
Sözgelimi bu şiir...
– günlerdir anlatıp duran seni...
kalbini... bedenini...
sevsinler, ne de güzel anlatıyor!

Sonsuz incelikler taşıyan
bir ceren kılıyor seni....., o kadar!

İşte hepsi... hepsi bu kadar!

– mı diye

sormak, direnerek sormak
 ve aşmak içimizi...
 İlkel olan... saçma olan
 bir yığın engeli
 aşmak üstüne
 onca şey varken konuşacak...
 onca doğru ve iyi şey varken...
 – yeşermesin diye sevda
 boğmasın diye sesimi,
 geçip giderdim önlerinden,
 telaşla kendimi
 تنها bir dolmuşa, yol boyu
 tezgâhlarına beyaz
 nergislerin döküldüğü
 o sergilerden
 ne kötü ah... ne kötü
 bir tek çiçek bile
 takamadan göğsüne senin,
 uçarı bir kelebeğin
 dolanırken, kanadından
 ısıltılar... ısıltılar bıraktığı
 o beyaz nergislerin
 haylaz sevincini
 göğsüne senin, sevgiyle işlemek
 hayır, mümkün değildi...
 hiç mümkün değildi!

Bunun'çin ben
geçip giderdim önlerinden,
telaşla gövdemi
tenha bir dolmuşa
atarak
giderdim...

Ve sevda
yeşermezdi!

Hiç
yeşermezdi!

Öyle umarak
giderdim...

Saçların alnından
sevgiyle inerdi...

*BİR PARK GEZİNTİSİ ÜSTÜNE
BAZI İZLENİMLER*

1. PARKA DOĞRU

Karmaşık duygularla
yazıyorum bunları.
İçimde
acıyla bağırın
nice çığlığın
sesi var çünkü.
Terleten beni, bunaltan
nice duygunun
dinmeyen sesi
eklenirken orda,
bitecek bir günün
hüznüne eklenirken...
masalar, duvarlar, duvarlardaki resimler
nasıl da bunaltırken beni,
yıkık, terkedilmiş bir evin
mahzenindeki o küflü
nemlilik gibi, hayret...
bunca yerleşip kalmışken günlere...
günlerin tozlu kepenklerine
bunca sinmişken...
ben... acılarım... çığlıklarım yani...
yani içimin tutulmaz cinleri...
işte onlar haydalayınca bizi,
daktilom, kalemim, cigara paketim,
düşündük ki birlikte
çıksak dışarı, dolansak biraz, açılsak...
parklara filan gitsek, çocukları izlese,
bir göl kıyısında otursak...

Dolmuş bizi göle götürdü.
 Gölün üstündeki köprünün
 duygusal izleri
 düşerken titrek
 çizgilerle suya,
 bir güzel... bir güzel küçümen ki
 tıpkı Haslet'in çizdiklerindeki gibi
 baktı... baktı... baktı bize
 niye baktı anlamadık.

2. ORDA

Parkta herkes
 çocuklaşır mı biraz?

Gülücüklerle onlar
 çığnerken çimenleri
 acep biz mi zıplıyorduk
 yoksa afacan küçükler mi

diye bunu...
 sorsaydık içten
 bir soruyla bunu
 ordaki, ağacın dibindeki
 adama sorsaydık...
 çıtlatıp duran
 avcundaki
 yığınla çekirdeği
 çıtlatıp, fırt diye
 önüne atan, sonra
 merakla göğe bakan...
 ordaki, ağacın dibindeki
 adama bunu
 içten bir soruyla bunu
 sorsaydık n'olurdu sanki?..

Hayır, soramadık!

3. PARKTA AYKIRILIK

Göl kıyısından suya atlayan kar rengindeki kuğuların aslında birer hayvan olduklarını orda, parkta düşündük de şaştık kaldık bu düşüncemize... Yürüyüp gittik sonra... Daktilom, kalekim, cigara paketim... çiçekleri-köprüleri birlikte geçtik.

Yukardan dökülen suyun önünden saygıyla geçtik!

Kendimizi ormanda sanalım diye biri, bunca didinip de çabalamışsa biri, –canım bu görkemli çabanın da yanından geçilmez mi yani– diye biz, çağılayan modeli o eşsiz suyun önünden saygıyla geçtik!

4. GEÇERKEN DÜŞÜNDÜKLERİM

Şimdi ben... giderken...
gitsem
ve düşünmesem...

Düşünmesem
hiçbir şeyi.

5. OĞLUM VE İSTEKLERİ

Yüzüğümü düşürdüğüm gün, acep bulur muyum diye onu, doğrusu aranmadan, yürüyüp gittim...

Sarsak ve anlatılmaz bir acıyla gittiğim o gün, nasıl da hastaydı oğlum... nasıl da kırılgan duygularla benden, sevgi... ille de sevgi!.. ardından gofret, çokomilk, dandi... ve benzeri şeyler istedi. Şaştım kaldım.

6. KARIMI DA DÜŞÜNDÜM

İşten çıkarken
akşamdı, bitkindim...
Üstelik
gömleğim de sökülmüş
diye biri,
karına iş çıktı dedi.
Ah dedim, yok ki, gitti...

Bir başka kente
gezmeye gitti.

7. BAŞKA NELER DÜŞÜNDÜM

Parkta
göle bir balkon gibi²
uzanan boşlukta
çay içmek, hayal kurmak, düşünmek...
bütün bunlar
güzel şeylerdir.
Oturup tozlu bir masaya
gevşersiniz.

Kuruldum böylesi duygularla
taşlığa.

Hey garson dedim, baksana!

Koştı geldi,

boynundaki o iri kelebeği sanki
düşürmekten korkuyormuş gibi
sekerek gelişini izlerken ben...,
madam batırflay'ınki gibi izler-
ken..., garip değil mi, aklıma ba-
kın neler geldi.....

hep düşünürdüm zaten, nasıl da kopmaz di-
ye bilekleri... Birden, dönerek yükselirlerken, tek bir
nokta mı tutar onları?.. Ufak, görünmeyen bir nokta
belki... Yerden sanırım kesilmezler.. Ve dönerlerken,
isterim ki, minik kuşlar gibi fırlayıp, içimize... kalbi-
mize doğru uçsunlar...

Fakat öyle ince midir ki kalpleri de onların, bilekleri
gibi?..

8. PARKTA GERÇEKLEŞEN ŞİİR

Parkta
akşamüstleri
kuş cıvıltıları
su şıkırtıları
insan mırıltıları
ile geçer
diye ben
tam da bir şiir
düzmeye kalkmışken,
yanımdan dört kişi
üstelik, tutarak ellerini,
dört köşeli dört büyük adam...
–artık bilmem
hangi toplantıdan
arta kalan–
suratsız, kibirli filan...
Dördü de çekmiş lacileri.
Semiz, besili, tertemiz enseli
dört biçimsiz adam
sanki karartmak için neşemi
dumanlı kafalarıyla yanımdan
inerlerken merdiveni,

Tanrım! en gerideki,
okşamak mı istedi yoksa o haylaz çocuğun çenesini?.. Bayatlamış mizansenlerle kaldırırken pençesini, çocuk şıp diye bu pençenin altından geçiverdi! Kuğular suya lap diye dalıverdi! Kuğular suda halkalar oluverdi! Cıvıltılar, şıkırtılar, mırıltılar... parkta sesiyken akşamüstünün, onlar toplaşıp bu şiire doluverdi!

9. ATAOL'UN ŞİİRİ VE İSMET VE ZEKAİ

Göle bir balkon
gibi uzanan boşlukta...

–Gerçi tam böyle değildi
ama benzer bir şeydi.–

Okurken
birden
adı geçince onun
nasıl da irkilmişim...

Katlanılmaz
bir acıydı o şiir.

Geçen günleri,
o günlerin hüznünü
ve genç yürekleri
anlatan

–Büyük ve güzel
acıydı Türkçe'nin.–

Ataol... İnce ozanı hayatın...
Usta kedercisi...
Aklın ve duygunun
bitmez kedercisi...
Kimbilir nasıl ezilmişti yüreği
yazarken
isyanın, kavganın
anlatılmaz şairini, İsmet'i...

Yüzüne çarpan
ay kırıkları dahi
uyandıramayacak mı İsmet'i...³

.yoksa onunki hiç de sağlıklı bir duyarlık değil miydi?..

Şaşırmıştım ilkin
korkmuştum hatta...
–Kimeydi, unuttum şimdi–
Bu oğlan ya delirir, demiştim...
ya da yüreğini
tutar bir balkondan
aşağılara atar...
Bunca duyguya
dayanılmaz çünkü, demiştim...

Nitekim attı kendini İsmet.
Yüksek... çok yüksek bir balkondan fırlattı.

– Göle bir balkon
gibi uzanan boşlukta.....

Gerçi tam böyle değildi...
ama benzer bir şeydi.

Kimi tanış yüzleri
ve eskittiğimiz
günleri anlatan...

kapağına çocuk
gövdelerinin çizildiği
69 baskısı
o ince kitabı...,
Zekâî, ilk çıktığında
daha kurumadan mürekkebi
haydin demişti, coşkuyla
asalım başucumuza...

Zekâî... Arkadaş Özger yani...

– “Tamirat”ın şairi.⁴

“Ne kadar üstelesem yanlış bir değişimi
bir proleterin oğlu olduğuma inandıramıyorum kimseyi
inandıramıyorum babama bir proleter olduğunu”
diyen Zekâî...

Birlikte yitirdiğimiz
günleri hayatın;
zalim, sabırsız günleri...
– Hukuğun, SBF’nin, ODTÜ’nün
filan günleri... onlardan bir gün,
bir Mayıs günüydü,
ben, Şevket, Oğuz...
bir güzel gömdük ince bedenini.
Üstüne çiçek
ve toprak attık.

10. KARIMA DEDİM Kİ

Düşünürken o günleri.....

elbet acıyla
ve karmaşık
duygularla yazdığım
bu şiir
kendini yokuşa vuran
bir kamyonun
yaşlı, uğuldayan sesi gibi
yırtarak içimizi
bırak, gürültüyle geçsin!

Seneler... Hızla devirdiğimiz...
Yaşayıp yitirdiğimiz
bütün sevinçler, bütün hüzneler
o yaşlı kamyonun sesindeki gibi
elbet hepsi, bir bir
anılacaktı.

Bizimdi onlar çünkü. Mutsuzluk...
bizimdi!

Umut, sevgi, yorgunluk... Hayat yani.
Bizimdi!

Ve hepsi
kuşkusuz değerli
güzel
ve iyiydi.

İyiydi.

NOTLAR

- 1 *Joan Baez'in bir şarkısında söylediği gibi.*
- 2 *Ataol Behramoğlu'nun bir şiirindeki gibi.*
(*"Boğaza Bir Balkon Gibi Uzanan Lokantada"*,
Kuşatmada, s. 50, *Cem Yayınları*, *İst.*, 1978)
- 3 *"Yüzüne ay kırıkları çarpıp uyansın sevdiğim"*
(*İsmet Özel*, *Evet İsyan*, s.22, *De Yayınları*, *İst.*, 1969)
- 4 *"Tamirat"*, *Forum dergisi*, 15 Eylül 1969
(*Arkadaş Z. Özger*, *Şiirler*, s. 54, *Nadas Yayınları*, *İst.*, 1974)

“Derin duydum, rüzgârın
ıslığı yoktu! Çünkü saydım,
kumun tanesi az’dı! Anladım,
demenin ürkütücülüğünü düşün,
– imkânsızdır anlamak.”

Belki Çiçek Dağına, 1980-1999 yıllarına yayılan bir şiir serüvenine ışık tutuyor. *Su Tadında*’dan *İkinci Kitabı*’na dek Sina Akyol’un tüm şiirlerini okumak, farklı ve bol değişkenli bir şiir dünyasının kapısını aralamakla aynı anlama geliyor.

Kapak Fotoğrafi: Mahir Akyol

TEMA

TÜRKİYE ÇÖL OLMASIN!
(0212) 281 10 27

ISBN 975-08-0015-X

